

30-13

ΜΠΕΛΛΑ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΥ

A

1980-13

C.2

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΜΠΕΛΛΑ ΡΑΦΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΖΟΥ

ΑΘΗΝΑ 1980

Έξοφυλλο: Ζευγάρι, 1976 (λεπτομέρεια)

Έκδοση: Έθνικη Πινακοθήκη
Έπιμέλεια: Έθνικη Πινακοθήκη

Έκτύπωση: Γραφικές Τέχνες Κ. ΜΙΧΑΛΛΑΣ Α.Ε.
Άθήνα, Μάιος 1980

1900 - 1980

Ἡ γλυπτική, πού συνδυάζει τὴ γνώση τοῦ θεωρητικοῦ μὲ τὴν ἐπιδεξιότητα τοῦ τεχνίτη, τὸ μαθηματικὸ ὑπόλογισμὸ μὲ τὴ δημιουργικὴ φαντασία, τὴν ἐμβάθυνση στὸ ἀκίνητο μὲ τὴ δυνατότητα τῆς κίνησης καὶ τὴν ἀνάπτυξη στὸ χῶρο μὲ τὴν ἐξάρτηση τῆς ἐπιφάνειας, ἀπαιτεῖ εἰδικὲς ἱκανότητες ἐφόσον τὰ ἔργα τῆς θὰ ἀποτελέσουν αἰώνιες ἀξίες. Μορφοποιώντας, εἰκονικὰ ἢ ἀνεικονικὰ, τὴ φύση, τὸν ἄνθρωπο καὶ τὶς ἰδέες ἀποβαίνει κατεξοχὴν τέχνη.

Ἄν ἀφετηρία τῆς τέχνης εἶναι ἡ ἔμφυτη ἀνάγκη τοῦ ἀνθρώπου-καλλιτέχνη νὰ ἐξωτερικεῖ τοὺς προβληματισμοὺς του καὶ τὶς ἐσωτερικὲς του ἀνησυχίες τότε ἡ ἔκθεση γλυπτικῆς τῆς Μπέλλας Ραφτοπούλου στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη καὶ Μουσεῖο Ἀλεξάνδρου Σούτζου εἶναι τὸ ὁρατὸ ἀπεικασμὰ αὐτῆς τῆς ἐνδόμυχης ἀνάγκης ὅπου συνδυάζεται καὶ συνυπάρχει ὕλη καὶ πνεῦμα.

Ἡ καλλιτέχνης ἀνήκει στὴν ομάδα τῶν Ἑλλήνων γλυπτῶν οἱ ὅποιοι ἀπὸ τὸ 1920 καὶ μετὰ ἀναζητήσαν τὴ μορφοπλαστικὴ τους ὀλοκλήρωση στὴ Γαλλία, κοντὰ στοὺς δασκάλους πού προέρχονταν ἀπὸ τὴ Σχολὴ τοῦ Ροντέν. Ἐπιδιώξαν ὅμως ἓνα σύνολο πιὸ ἀρχιτεκτονημένο, μιὰ λύτρωση ἀπὸ τὴν κίνηση καὶ τὴ σκιά δηλαδὴ μιὰ συγκρατημένη ἔκφραση καὶ αὐτοκυριαρχία.

Ἡ μαθήτριά της Μπουρντέλ ἔδωσε ἓναν τελείως δικό της αὐστηρὰ προσωπικὸ τύπο στὶς σμιλεμένες πέτρες, στὰ μπρούτζινα ἀγάλματα καὶ στὶς ἄλλες συνθέσεις πού ἀπεικονίζουν ἀρχαίους θεοὺς ("Ἀθηνᾶ", "Ἀσκληπιός", "Διόνυσος"), μυθολογικὰ πρόσωπα ("Φαίδρα", "Σειρήνες", "Πηνελόπη", "Ὀρφείας"), μορφὲς φανταστικῆς ἢ ὑπαρκτῆς καὶ ζῶα ("Κουκουβάγια", "Ψάρια"). Τὰ γλυπτὰ αὐτὰ ἔχουν μιὰ ξεχωριστὴ ζωτικότητα καὶ διακρίνονται γιὰ τὴν ἐγγενῆ τους ἐνάργεια.

Ἡ ὁμορφιά ὅπως τὴν δίδαξε ἡ ἑλληνικὴ τῆς παιδεία δὲν εἶναι σκοπὸς τῆς γλυπτικῆς της. Ἡ δύναμη τῆς ἔκφρασης δίνει τὴν πνοὴ στὶς δημιουργίες της. Τὴν ἐνδιαφέρει ἡ

στερεότητα καὶ ἡ ἰσορροπία τῶν ὄγκων, οἱ ἀναλογίες καὶ ἡ δομὴ τοῦ συνόλου. Ὅπως κάθε ἀληθινὸς καλλιτέχνης, πού σέβεται τὸ ὑλικὸ του καὶ τὴν τέχνη του, ἀπαθανάτισε συνθέσεις τὶς ὁποῖες θέλουμε νὰ ἔχουμε κοντὰ μας καὶ νὰ τὶς ἀτενίζουμε χωρὶς ταραχὴ.

Διατηρώντας στοιχεῖα ἀπὸ τὴ γλυπτικὴ συμβατικότητα τοῦ παρελθόντος βρῆκε συνειδητοὺς τρόπους ἔκφρασης πού τοὺς θεμελίωσε στὴν ἀρχὴ ἡ ὁποία ὀρίζει ὅτι στὸ ἔργο πρέπει νὰ ὑπάρχει ὁ ἀπαραίτητος πνευματικὸς χῶρος ὅπου ὁ δημιουργὸς μὲ τὸ παλῦδαίδαλο ἔργο του θὰ θέσει τὰ ἐρωτήματά του καὶ θὰ προβληματιστεῖ γιὰ τὸ μέλλον. Ξεπερνώντας κάθε μίμηση ἀπέδειξε ἡ Μπέλλα Ραφτοπούλου ὅτι μπορεῖ νὰ δημιουργεῖ συνθέσεις τῶν ὁποίων ἡ γένεση ὀφείλεται στὴν ἐλεύθερη σύζευξη τοῦ πνευματικοῦ μὲ τὸ φανταστικό.

Ἡ γλυπτικὴ της ἀποφεύγει νὰ δώσει ἐξωτερικὸ χῶρο στὸ θέμα της, τὸν φέρει μέσα της. Ἐτσι ἐπιδιώκει ἄμεσα τὸ ὑψηλὸ ἐπιτυχάνοντας τὴν πολυπλοκότητα μὲ τὴν αὐστηρότατη ἐξάλειψη τῶν ἀσυμβίβαστων στοιχείων. Ἐτσι ἀποσπώντας τὸ καθαρὸ ζωϊκὸ στοιχεῖο τῶν μορφῶν ἀνεβάζει καὶ τὰ ταπεινὰ σὲ περίοπτη θέση.

Ἡ παλλόμενη πλαστικότητα τῆς φόρμας καὶ ἡ εὐαίσθητη ἐσωτερικότητα μᾶς χαρίζουν ἔργα μὲ ξεχωριστὴ ἰδιαιτερότητα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν αἴσθηση τοῦ ὄγκου, τῆς σχέσης τῶν μερῶν πού ἐξέχουν μὲ τὰ κενά, τὶς ἀρθρώσεις τῶν ἐπιπέδων, τὶς κατατομὲς καὶ τὴν ἐνότητα τοῦ ὅλου.

Τὸ τελειωμένο ἔργο μένει πάντα πίσω στὴ συνείδησή της ἐνῶ ἀρχίζει νέος ἀγώνας γιὰ τὴν κατάκτηση τοῦ ἄγνωστου.

Μὲ τὴν ἔκθεση αὐτὴ τοῦ γλυπτικοῦ-πλαστικοῦ ἔργου τῆς Μπέλλας Ραφτοπούλου δίνεται, γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη, ἡ δυνατότητα νὰ γνωρίσουν οἱ Ἕλληνες τὴν προσφορὰ καλλιτεχνῶν πού ἐργάστηκαν στὸ ἐξωτερικό.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΑΜΟΣ

Ἡ Μπέλλα Ραφτοπούλου γεννήθηκε στὴν Ἀθήνα. Σὲ νεαρὴ ἡλικία γράφτηκε στὴ Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν τῆς Ἀθήνας ἀπὸ ὅπου ἀπεφοίτησε μὲ πρῶτο βραβεῖο γλυπτικῆς. Μὲ ὑποτροφία συνέχισε τὶς σπουδὲς της στὸ Παρίσι κοντὰ στὸν Μπουρντέλ ὡς τὸ 1930. Μετὰ τὴν ἐπιστροφή της στὴν Ἀθήνα ἀρχίζει νὰ ἐργάζεται ἀπ' εὐθείας σὲ πέτρα ἀκολουθώντας τὴ μακροχρόνια παράδοση τῆς χώρας μας.

Ταξιδεύει στὴν Ἰταλία, Γερμανία, Ἀγγλία, Αὐστρία καὶ στὶς Βαλκανικὲς χώρες γιὰ καλλιτεχνικὴ ἐνημέρωση καὶ μετὰ τὴν Ἀπελευθέρωση ἐγκαθίσταται μόνιμα στὸ Παρίσι.

Ἔχει λάβει μέρος σὲ πολλὰ διεθνῆ ἐκθέσεις στὸ Παρίσι καὶ σὲ ἄλλες πόλεις (Μπιεννάλε Βενετίας, Μπιεννάλε Ἀμβέρσας). Τὸ 1955 τὸ Μουσεῖο τῆς Ἀντίμπ ὀργανώνει ἐκθεσὴ της καὶ ἀγοράζει ἓνα ἔργο της. Τὸ 1956 παίρνει μέρος στὴ Διεθνή Ἐκθεση Σύγχρονης Γλυπτικῆς ποὺ ἐγίνε στὸ Μουσεῖο Ροντέν. Τὸ 1957 ἐκθέτει στὴ Γουόρλντ Χάουζ Γκάλερι τῆς Νέας Ὑόρκης. Τὸ 1962 τὸ Μουσεῖο Μοντέρνας Τέχνης τῆς ἀπονέμει τὸ Μετάλλιο τῆς Πόλης τοῦ Παρισιῦ καὶ τὴν ἴδια χρονιά συμμετέχει σὲ ἐκθέσεις τοῦ Μουσείου τῆς Χάβρης, τῆς Γκαλερι τοῦ ΧΧου αἰῶνα (Παρίσι) καὶ στὸ Salon de la Jeune Sculpture. Τὸ 1965 καλεῖται νὰ πάρει μέρος στὴν ἐκθεση γλυπτικῆς «Παναθήναια» ποὺ ὀργανώθηκε στὴν Ἀθήνα.

Παράλληλα μὲ τὴ γλυπτικὴ σὲ πέτρα ἡ Μπέλλα Ραφτοπούλου φιλοτεχνεῖ μικρὰ μπρούτζινα γλυπτά καὶ ἀνάγλυφα ἀπὸ μολύβι μὲ βάση ἢ φόντο ἀπὸ σχιστόλιθο.

Ἐνδιαφέρεται ἐπίσης γιὰ τὴ φιλοτέχνηση μεταλλίων. Στὸ μετάλλιο ποὺ χάραξε γιὰ τὸ Μουσεῖο τοῦ Νομισματοκοπείου τοῦ Παρισιῦ, μὲ θέμα τὸν Αἰσχύλο, δὲν ἀποδίδει τὴ μορφή τοῦ δραματουργοῦ, ἢ ὅποια ἄλλωστε μᾶς εἶναι ἄγνωστη, ἀλλὰ ἐπιδιώκει μίαν ἐρμηνεῖα ποὺ συνοψίζει τὶς τραγωδίες του.

Τὸ ἔργο τῆς Ραφτοπούλου εἶναι σημαντικὸ (γλυπτά της ὑπάρχουν σὲ μουσεῖα καὶ ἰδιωτικὲς συλλογές) καὶ διακρίνεται γιὰ τὴ χάρη καὶ τὴν καθαρότητα τῶν μορφῶν ποὺ σφύζουν ἀπὸ ζωὴ καὶ ἐκφράζουν τρυφερότητα, αἰσθησιασμὸ μὲ δύναμη καὶ σταθερότητα.

Bella Raftopoulou, de nationalité grecque, est née à Athènes. Très jeune, elle entre à l'École des Beaux Arts de cette ville et remporte le Premier Prix de sculpture, doublé d'une bourse d'étudiante pour un séjour à Paris. Elle y sera l'élève de Bourdelle jusqu'en 1930 puis elle regagnera son pays et commencera à pratiquer la taille directe de la pierre, suivant en cela la grande tradition hellénique.

Après avoir effectué de nombreux voyages d'étude, principalement en Italie, en Allemagne, à Londres, en Autriche et dans les pays balkaniques, dès la Libération, elle s'installe définitivement à Paris.

Depuis, elle a participé à des expositions de groupes internationaux à Paris et à l'étranger (Biennale de Venise – Biennale d'Anvers). En 1955 le Musée d'Antibes l'accueille pour une exposition personnelle et acquiert une de ses oeuvres. En 1956, elle figure au Musée Rodin, dans le cadre de l'Exposition Internationale de Sculpture Contemporaine. En 1957 à la World House Gallery de New-York. En 1962, le Musée d'Art Moderne lui décerne la Médaille de la Ville de Paris et, au cours de cette même année, elle prend part successivement à plusieurs expositions dont celles du Musée du Havre, de la Galerie du XXème siècle à Paris (Le Relief) et du Salon de la Jeune Sculpture. En 1965, Athènes l'invite parmi les sculpteurs participant aux Panathénées.

Si Bella Raftopoulou consacre son talent à la taille directe, elle exécute en marge des travaux plus minutieux tels que petits bronzes et reliefs de plomb, les uns et les autres sur fond d'ardoise.

Elle est conduite ainsi à s'intéresser également à la réalisation de médailles. Celle qu'elle vient de créer pour la Maison de la Monnaie et dont le thème est Eschyle, ne propose cependant pas le portrait du dramaturge, d'ailleurs inexistant, mais une interprétation du théâtre qui rassemble ses tragédies.

Bella Raftopoulou dont l'oeuvre est maintenant importante (ses sculptures figurent dans les musées et collections privées) se caractérise par la grâce, la pureté de formes gonflées de vie qui expriment à la fois tendresse et sensualité, vigueur et fermeté.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

- 1937 - Διεθνής Έκθεση Παρισιού: τιμητικό δίπλωμα
 1938 - Πανελλήνιος, Άθήνα
 1939 - Μουσείο Ρίβερσάιντ, Νέα Υόρκη
 1940 - Μπιεννάλε Βενετίας
 1947 - Πανελλήνιος, Άθήνα
 1947 - Κάιρο
 1947 - Σαλόν των Άνεξαρτήτων
 1953 - Πτι-Παλαί - Έφτά Έλληνες Γλύπτες, Παρίσι
 1953 - Γκαλερί Ζακόμπ, Παρίσι: Άτομική έκθεση
 1953 - Μπιεννάλε Γλυπτικής στο Μίντελχάϊμ Πάρκ, Άμβέρσα
 1955 - Ξένοι καλλιτέχνες στη Γαλλία, Πτι-Παλαί, Παρίσι
 1955 - Μουσείο Πικάσσο, Άντίμπ: Άτομική Έκθεση
 1956 - Διεθνής Έκθεση Σύγχρονης Γλυπτικής, Μουσείο Ροντέν
 1957 - Γουόρλντ Χάουζ Γκαλερί, Νέα Υόρκη
 1960 - Διεθνής Έκθεση, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης
 1961 - Μουσείο Πικάσσο, Άντίμπ
 1962 - Έλληνες Γλύπτες και Ζωγράφοι του Παρισιού, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης.
 1962 - Διεθνής Έκθεση, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης, Μετάλλιο της πόλεως του Παρισιού
 1962 - Γλυπτική, Μουσείο της Χάβρης
 1962 - Μικρά μπρούντζινα γλυπτά, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης
 1962 - Διεθνής Έκθεση, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης
 1962 - Το ανάγλυφο, Γκαλερί του ΧΧου αιώνα
 1962 - Salon de la Jeune Sculpture
 1963 - Μικρά μπρούντζινα γλυπτά, Γκαλερί Α.Γ.
 1963 - Είκόνα του πτηνού που δεν υπάρχει, Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης
 1963 - Γκαλερί IV La Yalla, Καλιφόρνια, Άμερική
 1964 - Η ιστορία της προτομής του 20ού αιώνα, Μουσείο Μπουρντέλ
 1965 - Παναθήναια Σύγχρονης Γλυπτικής, Άθήνα
 1965 - Fédération Internationale, Άθήνα

ACTIVITES ARTISTIQUES

- 1937 - Exposition Internationale de Paris: Diplôme d'Honneur
 1938 - Athènes: Exposition Panhellénique
 1939 - New-York: Au Riverside Museum
 1940 - Biennale de Venise
 1947 - Exposition Panhellénique
 1947 - Au Caire
 1947 - Salon des Indépendants
 1953 - Paris: Petit Palais - Sept Sculpteurs Grecs
 1953 - Paris: Galerie Jacob - Exposition personnelle
 1953 - Anvers: Biennale de la Sculpture à Middelheim Parc
 1955 - Paris: Petit Palais - Artistes étrangers en France
 1955 - Antibes: Musée Picasso - Exposition personnelle
 1956 - Musée Rodin: Exposition Internationale de Sculpture Contemporaine
 1957 - New-York: World House Gallery
 1960 - Musée d'Art Moderne: Exposition Internationale
 1961 - Antibes: Musée Picasso - Les Revenants
 1962 - Musée d'Art Moderne: Sculpteurs et Peintres Grecs de Paris
 1962 - Musée d'Art Moderne: Exposition Internationale - Médaille de la ville de Paris
 1962 - Musée du Havre: Sculpture
 1962 - Musée d'Art Moderne: Les petits bronzes
 1962 - Musée d'Art Moderne: Exposition Internationale
 1962 - Galerie XXe siècle: Le relief
 1962 - Salon de la Jeune Sculpture
 1963 - Galerie A.G.: Les petits bronzes
 1963 - Musée d'Art Moderne: Portrait de l'oiseau qui n'existe pas
 1963 - Californie (Amérique): Galerie IV La Yalla
 1964 - Musée Bourdelle: L'histoire du buste au XXe siècle
 1965 - Panathénées de Sculpture Contemporaine d'Athènes
 1965 - Athènes: Fédération Internationale

- 1968 – Γκρουπ Χαλλιέ, Μόν Κανιζύ Ντωβίλ
 1970 – Όμαδική: Γκαλερί Πετρίδης
 1971 – Όμαδική: Musée des Gobelins
 1972 – Όμαδική: Παλάτσο ντέλε Έσποζιτσιόνι, Ρώμη
 1974 – Όμαδική: Salas de Exposiciones de Belles Artes, Μαδρίτη
 1974 – Ζωϊκό Βασίλειο, Maison de la Monnaie et Médailles, Παρίσι
 1974 – Μικρά γλυπτά από γνωστές γλύπτριες – Iris Clerc
 1974 – Γλυπτά από μολύβι
 1974 – Άτομική έκθεση, C.R.E.P.E.S., Βενσέν
 1974 – Άτομική έκθεση, Γκαλερί Άνρι Μπενεζίτ
 1975 – Άτομική έκθεση, Γκαλερί Simon Chaye, Honfleur
 1978 – Πρώτη Τριετής Εύρωπαϊκή Έκθεση Γλυπτικής, Παρίσι
 1979 – Έκθεση Συγχρόνου Κατοικίας, Ζάππειο Άθήνα
- 1968 – Mont Canisy Deauville: Groupe Hallier
 1970 – Galerie Pétrides: Groupe
 1971 – Musée des Gobelins: Groupe
 1972 – Roma: Palazzo delle Esposizioni – Groupe
 1974 – Madrid: Salas de Exposiciones de Belles Artes – Groupe
 1974 – Paris: Le Bestiaire – Maison de la Monnaie et médailles de Paris
 1974 – Iris Clerc: Grandes femmes – Petits formats
 1974 – Le plomb
 1974 – C.R.E.P.E.S. Exposition personnelle
 1974 – Galerie Henri Bénézit: Exposition personnelle
 1975 – Honfleur: Galerie Simon Chaye – Exposition personnelle
 1978 – Première Triennale Européenne de Sculpture, Paris
 1979 – Athènes: Exposition à Zappion

ΜΕΤΑΛΛΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΤΟΥ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΕΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

Αίσχύλος – Χορός – Πυθαγόρας – Καζαντζάκης – Ξενάκης – Κλώντ Άβελίν – Μωρίς Μπωμόν – Οί Μοΐρες – Καραμανλής – Πώλ Λεμέρλ – Ζώρζ Ριπέρ.

Μετάλλιο του Πανεπιστημίου του Παρισιού Ι.

Έργα επί παραγγελία:

Ή Έξώθυρα του Γαλλικού Ίνστιτούτου Άθηνων.
 Μεσόγειος, γλυπτό σε μάρμαρο διαστ. 2,70 μ. για τόν Πειραιά.

Άδάμ και Εύα, Μουσείο Πικάσσο στην Άντίμπ.

MEDAILLES POUR LA MONNAIE

Eschyle – Danse – Pythagore – Kazantzakis – Xenakis – Claude Aveline – Maurice Baumont – Les Parques – Karamanlis – Paul Lemerle – Georges Ripert.

Médaille de l'Université de Paris I.

Commandes:

La Porte de l'Institut Français à Athènes.

Méditerranée: marbre de 2,70 m pour le Pirée (Grèce).

Adam et Eve: musée Picasso à Antibes.

Υστερα από τις επιτυχίες της στη Σχολή Καλών Τεχνών ή Μπέλλα Ραφτοπούλου φεύγει για το Παρίσι με την Άβερώφειο υποτροφία, όπου παρακολουθεί μαθήματα στο εργαστήριο του Μπουρντέλ.

Ευαίσθητη και με γρήγορη αντίληψη, άφομοιώνει με ευκολία τα διδάγματα του δασκάλου της που ταιριάζουν άλλωστε και στη δική της ιδιοσυγκρασία.

Στά τέσσερα χρόνια που δούλεψε κοντά του της δόθηκε ή ευκαιρία να εκθέσει επανειλημμένα στο "Σαλόν του Κεραμεικού" και τα έργα της παινήθηκαν ιδιαίτερα από την κριτική.

Η τεχνική της τότε έχει πια απαλλαγεί από τη στενή ακαδημαϊκή αντίληψη και διακρίνεται για τη στιβαρότητα και την ευαισθησία του πλασίματος, τη λιτότητα του ύφους και την πυκνότητα του όγκου, χαρακτηριστικά που θα διατηρήσει και θα αναπτύξει σε όλη της τη μετέπειτα δουλειά.

Η Μπέλλα είναι από τους λίγους γλύπτες του καιρού της που κατόρθωσε χωρίς υπερβολές, σταδιακά, να απορρίψει συνειδητά και με γνώση το στεγνό ρεαλισμό και χωρίς να ξεφύγει από τη φύση να προχωρήσει σε μορφές καθαρά πλαστικές.

Η Ραφτοπούλου έδωσε όλο το μέτρο των δυνατοτήτων της στα μεταπολεμικά χρόνια.

Έχοντας πάντα άμεση επαφή με το υλικό, σκαλίζοντας απ' ευθείας την πέτρα, κατορθώνει να του προσδώσει μια αισθησιακή ύφή, μια πληρότητα στη φόρμα και μια κομψότητα.

Ο συνδυασμός των νεανικών αρετών της με τις κατακτήσεις της ώριμότητας, καταλήγει σε μια κλασική όμορφη, έρμηνευμένη όμως με την ευαισθησία του καιρού της.

ΤΩΝΗΣ Π. ΣΠΗΤΕΡΗΣ

Après ses succès à l'École des Beaux Arts d'Athènes, Bella Raftopoulou se rend à Paris boursière du prix Averoff.

C'est là qu'elle a la chance de suivre les cours dans l'atelier de Bourdelle.

D'une grande sensibilité et d'une acuité d'esprit très vive, elle assimile facilement les leçons du maître qui s'accordent d'ailleurs avec son tempérament.

Au cours des quatre années qu'elle travaille auprès de lui, elle a l'occasion d'exposer plusieurs fois au "Salon des Tuilleries" où ses œuvres attirent l'attention et l'éloge des critiques.

Déjà alors elle s'est débarrassée du joug strict de l'académisme et son œuvre se distingue par sa robustesse, sa plasticité, sa sobriété et par la conception du volume, caractéristiques qu'elle conservera et développera dans son travail ultérieur.

Raftopoulou appartient aussi à l'équipe de ces sculpteurs modernes qui a su sans exagération et par étapes, écarter sciemment le réalisme borne et, sans s'éloigner de la nature, arriver à des formes nettement plastiques.

L'artiste a pu donner toute la mesure de ses possibilités dans les années d'après guerre.

Etant toujours à contact immédiat avec le matériau, travaillant directement la pierre, elle réussit à donner à ses formes une sensualité, une plénitude et une certaine élégance.

Le mariage de ses vertus de jeunesse avec les conquêtes de sa maturité aboutit ainsi à une beauté classique qu'elle interprète toutefois avec la vision de nos temps.

TONY P. SPITERIS

ΓΛΥΠΤΑ ΣΕ ΠΕΤΡΑ – PIERRES

TONY F. BATTLES

TONY F. BATTLES

1 Κόρη, 1931
0,54 × 0,49 × 0,26 μ.	1 Kori, 1931
0,54 × 0,49 × 0,26 m.
2 Γλυπτική, 1932
0,54 × 0,45 × 0,24 μ.	2 Glyptiki, 1932
0,54 × 0,45 × 0,24 m.
3 Βοσκοπούλα, 1935
0,55 × 0,48 × 0,34 μ.	3 Bergère, 1935
0,55 × 0,48 × 0,34 m.
4 Δύο φίλες, 1937
0,34 × 0,44 × 0,39 μ.	4 Deux amies, 1937
0,34 × 0,44 × 0,39 m.
5 Πηνελόπη, 1949
0,67 × 0,50 × 0,28 μ.	5 Pénélope, 1949
0,67 × 0,50 × 0,28 m.
6 Κόρη, 1950
0,60 × 0,50 × 0,30 μ.	6 Kori, 1950
0,60 × 0,50 × 0,30 m.
7 Γυναίκα με περιστέρι, 1953
0,64 × 0,55 × 0,57 μ.	7 Femme à la colombe, 1953
0,64 × 0,55 × 0,57 m.
8 Νίκη, 1955
0,59 × 0,32 × 0,23 μ.	8 Niki, 1955
0,59 × 0,32 × 0,23 m.
9 Έλευθερία, 1955
0,61 × 0,62 × 0,48 μ.	9 Liberté, 1955
0,61 × 0,62 × 0,48 m.
10 Γυναίκα που θρηνεί, 1957
0,40 × 0,20 × 0,17 μ.	10 Pleureuse, 1957
0,40 × 0,20 × 0,17 m.
11 Σκέψη, 1957
0,57 × 0,45 × 0,20 μ.	11 Méditation, 1957
0,57 × 0,45 × 0,20 m.
12 Δελφίνια, 1959
0,64 × 0,45 × 0,48 μ.	12 Dauphins (deux), 1959
0,64 × 0,45 × 0,48 m.
13 Κλώσα, 1959
1,03 × 0,55 × 0,26 μ.	13 Clossa, 1959
1,03 × 0,55 × 0,26 m.
14 Άρπακτικό, 1963
1,11 × 0,62 × 0,77 μ.	14 Rapace, 1963
1,11 × 0,62 × 0,77 m.
15 Κουκουβάγιες, 1972
2,08 × 0,40 × 0,40 μ.	15 Hiboux, 1972
2,08 × 0,40 × 0,40 m.

16 Ἀμφορέας, 1972
2,10 × 1,03 × 0,34 μ.

17 Ἀθηνᾶ καὶ Γοργόνα, 1976
1,95 × 0,64 × 0,40 μ.

18 Ζευγάρι, 1976
2,00 × 0,62 × 0,30 μ.

19 Ἀνθρωπομορφία, 1978
1,48 × 0,33 × 0,48 μ.

16 Amphore, 1972
2,10 × 1,03 × 0,34 m.

17 Athéna et Gorgon, 1976
1,95 × 0,64 × 0,40 m.

18 Couple, 1976
2,00 × 0,62 × 0,30 m.

19 Anthropomorphie, 1978
1,48 × 0,33 × 0,48 m.

16 Ἀμφορέας, 1972
2,10 × 1,03 × 0,34 μ.

17 Ἀθηνᾶ καὶ Γοργόνα, 1976
1,95 × 0,64 × 0,40 μ.

18 Ζευγάρι, 1976
2,00 × 0,62 × 0,30 μ.

19 Ἀνθρωπομορφία, 1978
1,48 × 0,33 × 0,48 μ.

16 Amphore, 1972
2,10 × 1,03 × 0,34 m.

17 Athéna et Gorgon, 1976
1,95 × 0,64 × 0,40 m.

18 Couple, 1976
2,00 × 0,62 × 0,30 m.

19 Anthropomorphie, 1978
1,48 × 0,33 × 0,48 m.

Ἡ γλυπτική τῆς Ραφτοπούλου δὲν ἔχει τίποτα ἀπὸ τὴν προσποίηση καὶ τὴν ἐπιτήδευση τῆς γυναικείας τέχνης, τὰ ἔργα τῆς συναγωνίζονται ἐπάξια τὰ δημιουργήματα τῶν ἀνδρῶν. Ἦταν καὶ αὐτὴ μαθήτρια τοῦ Μπουρντέλ. Λαξεύει ἀπ' εὐθείας τὴν πέτρα. Ἔτσι ἀκολουθεῖ τὴ μεγάλη ἑλληνικὴ παράδοση καὶ ἀρνεῖται τὴν εὐκολία καὶ τοὺς σκοπέλους ποὺ παρουσιάζει τὸ πρόπλασμα ποὺ ὁ γλύπτης ἐμπιστεύεται σ' ἓνα τεχνίτη. Ὁ Ἀσκληπιὸς καὶ ἡ Ὑγεία λαξευμένα σὲ ἀσβεστόλιθο τῆς Ἰλ-ντε-Φράνς θυμίζουν τὴν πρώιμη ἑλληνικὴ γλυπτικὴ ὅπου οἱ μορφές παρουσιάζονται σὲ κατατομὴ ἔχοντας ἐπίσης ἀσιατικὴ ἐπίδραση. Αὐτὴ ἡ γυναικεῖα προτομὴ μὲ τις στρογγυλές καὶ ἀπαλές φόρμες δείχνει μιὰ τελείως διαφορετικὴ ἀναζήτηση γιατί ἡ πέτρα προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα καὶ εἶναι λεία καὶ ζωντανὴ σὰν τὴ σάρκα. Ἔχει μιὰ δεξιοτεχνία μιᾶς τέχνης ποὺ παραμένει κλασικὴ μέσα ἀπὸ μιὰ ἐντελῶς σύγχρονη ἐρμηνεία.

MICHEL BARAT
(France - Grèce)

Ἡ Ραφτοπούλου μαθήτρια τοῦ Μπουρντέλ ἐργάζεται ἀπ' εὐθείας σὲ πέτρα ἀπὸ τὸ 1940. Μία χίμαιρα λαξευμένη στὸ ἴδιο ὕλικό προξενεῖ μιὰ καταπληκτικὴ ἐντύπωση. Ἐνα εἶδος ἐρπετοῦ ποὺ ὑψώνει τὸ μικρὸ κεφάλι του καὶ μᾶς διαπερνᾷ μὲ ἓνα βλέμμα γεμάτο μυστήριο. Ἀποπνέει μιὰ δύναμη γεμάτη σκληρότητα μαζί μὲ μιὰ ἀνησυχητικὴ χάρη.

PAUL PARANT

Μία προτομὴ τῆς Μπ. Ραφτοπούλου λαξευμένη σὲ πέτρα εἶναι ἰδιαίτερα θελκτικὴ γιὰ τὴν αἰσθητικὴ κομψότητα καὶ τὴν ἀρμονία τοῦ προσώπου ποὺ ξεπηδάει ἀπὸ τὸν ὄγκο. Ἡ καλλιτέχνις ποὺ ἀντλεῖ τὴν ἐμπνευσή της ἀπὸ τὴν κλασικὴ τέχνη καὶ ἀναζητᾷ τὴν καθαρὴ μορφή, ἐγκαταλείπει μὲ αὐτὸ τὸ ἔργο τὸν ψυχρὸ ἀκαδημαϊσμό. Αὐτὴ ἡ προτομὴ μ' ὄλο ποὺ δὲν παρουσιάζει καμιὰ πραγματικὴ ἐξέλιξη, ἐντούτοις ἔχει μιὰ ὁμορφιὰ λιγότερο ψυχρὴ ἀπὸ τὰ προηγούμενα ἔργα τῆς, χωρὶς νὰ χάνει τις πλαστικὲς ἀξίες καὶ τὸ αἶσθημα τῆς ἰσορροπίας καὶ τῆς ἀρμονίας.

C. DARCY

«La sculpture de Raftopoulou n'a ni la préciosité ni l'affecterie de l'art féminin, et ses oeuvres supportent fort vaillamment la concurrence de leurs voisines masculines. Elle aussi fut l'élève de Bourdelle, elle travaille en taille directe. Elle suit en cela la grande tradition hellénique et refuse ainsi la facilité en même temps que les écueils de la maquette confiée aux mains d'un praticien. Asklepios et Hygie taillés dans un rude calcaire d'Ile-de-France rappellent la sculpture grecque primitive aux formes en profil et qui disent encore l'Asie. Ce buste de femme aux formes assouplies et rondes d'une recherche très différente, car la pierre vient de Grèce, en est lisse et vivante comme la chair. Elle témoigne d'une belle maîtrise, d'un art qui reste classique à travers une interprétation toute contemporaine».

MICHEL BARAT
(France - Grèce)

«Raftopoulou élève de Bourdelle depuis 1940 pratique la taille directe; une chimère en pierre de taille directe donne une saisissante impression. Une sorte de reptile dont la petite tête s'érige troue d'un oeil de mystère. Il en émane une force cruelle qui n'est pas dépourvue d'une grâce inquiétante».

PAUL PARANT

«Un buste en pierre travaillé en taille directe de Bella Raftopoulou nous séduit par son élégance esthétique, l'harmonie du visage qui se détache du bloc dont il surgit. Inspiré du classique, soucieux de la forme pure, l'artiste, dans cette oeuvre, rompt avec l'académisme et sans vie. Sans marquer une réelle évolution, ce buste souligne dans le jour Bella Raftopoulou, une atténuation à la beauté un peu froide de ses oeuvres antérieures et n'en garde pas moins, comme celles-ci, ses qualités de plastique, d'équilibre et d'harmonie».

C. DARCY

Αὐτὴ ἡ Ἑλληνίδα καλλιτέχνης ἔχει λάβει μέρος σὲ πολλὰ διεθνῆ ἐκθέσεις. Στὰ ἔργα της διαφαίνεται μίᾳ στατικότητι· στὸ στήσιμο τῆς μορφῆς καὶ στὴν ἔκφραση ἀλλὰ ἡ ὁμορφία τῆς γραμμῆς καὶ ἡ πλαστικότητι ἀπαλείφουν ἀμέσως αὐτὴ τὴν ἐντύπωση. Ἡ αἰσθητικὴ ἰσορροπία καὶ ἡ τελειότητα τῆς τεχνικῆς κατακτοῦν τὸ θεατὴ.

MAXIMILIEN GAUTHIER
(Le Figaro)

Ἡ Ραφτοπούλου ἐκθέτει μίᾳ Πηνελόπη μὲ προτεταμένο στήθος καὶ μερικὰς προτομὰς καὶ γυναικεῖα κεφάλια λαξευμένα σὲ πέτρα, μὲ μίᾳ τεχνοτροπία ὄλο δύναμη καὶ αἰσθησιασμό.

C. de R.
(Le Monde)

Ἡ Ἑλλάδα διατηρεῖ στὸ ἔργο τῆς Ραφτοπούλου, τὸ αἰώνιο ὕφος της ποὺ εἶναι ἡ σαφήνεια καὶ ἡ καθαρότητα.

P.M. GRAND
(Le Monde)

Ἡ Ραφτοπούλου λαξεύει τὴν πέτρα μὲ μίᾳ θαυμαστῇ πληρότητι. Ἐκθέτει γυναικεῖους κορμούς γεμάτους ἀπὸ βαθύ αἰσθησιασμό ποὺ ὀφείλεται τόσο στὸ δυνατό πλάσιμο τῶν ὀγκῶν ὅσο καὶ στὴν ἀπόδοση τῆς γεμάτης ἡδυπάθειας σάρκας.

MICHEL DUFET
(Art)

Τὸ σύνολο μὲ τὶς κουκουβάγιες τῆς Ραφτοπούλου εἶναι ἀπὸ πέτρα. Ἡ μορφή τῆς κουκουβάγιας ἔχει λαξευτεῖ μὲ σχηματικὸ τρόπο σὲ τρεῖς μεγάλες ἄσπρες πέτρες τοποθετημένες ἢ μίᾳ πάνω στὴν ἄλλη. Ἡ αἰσθησιμὴ τῆς δύνάμης καὶ τοῦ μυστηρίου ποὺ ἀναδύεται προκαλεῖ ταραχή.

MAIGUY FURHANGE
(Niec Malin)

«Cette artiste grecque s'est manifestée en maintes expositions internationales. Sans doute pourrait-on lui reprocher un certain statique de la pose et de l'expression, mais la beauté de la ligne et du modelé par sa dominante écarte bientôt cette impression. Et l'on ne peut qu'être séduit par cet équilibre esthétique et ce parfait du métier».

MAXIMILIEN GAUTHIER
(Le Figaro)

«Raftopoulou qui nous offre, taillés directement dans la pierre, une Pénélope, poitrine en proue, et divers bustes et têtes de femmes, d'un style ferme et sensuel à la fois».

C. de R.
(Le Monde)

«La Grèce garde son style éternel avec Raftopoulou, net et bien découpé».

P.M. GRAND
(Le Monde)

«Bella Raftopoulou taille la pierre avec une belle plénitude. Elle présente des torsos de femmes où s'étale une sensualité profonde due autant à l'arrangement puissant des volumes qu'à l'expression voluptueuse de la chair».

MICHEL DUFET
(Art)

«La famille de hiboux de Bella Raftopoulou est en pierre. Trois grosses pierres blanches superposent trois esquisses de hiboux grossièrement taillées. L'impression de puissance et de mystère qui s'en dégage est très troublante».

MAIGUY FURHANGE
(Niec Malin)

Ἡ Ραφτοπούλου εἶναι καὶ αὐτὴ μαθήτρια τοῦ Μπουρντέλ. Ἔχει τὴ βαθειὰ αἴσθησι τῆς πέτρας, μία, τεχνικὴ γεμάτη δύναμη, κλασικὸ μεγαλεῖο, ὁμορφιὰ στὴν ἀπόδοσι τῶν ὄγκων καὶ λεπτότητα. Τὰ ἔργα τῆς σφύζουν ἀπὸ ζωή. Μὲ τὸ λάξεμα τῆς πέτρας ἐξωτερικεύει τὸ δυνατὸ ταλέντο τῆς.

ROBERT VRINA
(Actualités Artistiques)

Πιστὴ στὴν παράδοσι, ἡ Ραφτοπούλου ἐρμηνεύει μὲ πρωτοτυπία ἀνθρωπομορφικὰ θέματα.

M. CONIL LACOSTE
(Le Monde)

Ἐνας πόλος ἐλξεως στὸ Μουσεῖο τῆς Ἀντίμπ. Οἱ μορφές τῆς Ραφτοπούλου ἀνταποκρίνονται στὸ αἶτημα γιὰ ἰδανικὰ ποὺ ἔχει ὁ καταπονημένος ἄνθρωπος τοῦ καιροῦ μας. Αὐτὲς οἱ γυναικεῖες φιγούρες εἶναι, στὴν τεχνικὴ τους, πλασμένες μὲ τρυφερότητα. Ἡ ψυχρὴ πέτρα στολίζεται μὲ χαμόγελα. Νὰ μία ἐξαισία τέχνη ποὺ θὰ ἐντέξει στὸ χρόνο καὶ θὰ ἀρέσει πάντα. Συγχαίρω μὲ ὅλη μου τὴν καρδιά τὴ δημιουργὸ αὐτῶν τῶν γλυπτῶν γιὰ τὴ μὲ τὸ μυαλὸ καὶ τὰ χέρια τῆς ἐργάζεται σύμφωνα μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ Πραξιτέλη, πιστὴ στὸ Ροντέν καὶ στὴν εὐαισθησία.

HUBERT ROBERT LE VENEUR
(L'Indépendant)

Τὸ ἔργο τῆς Ραφτοπούλου εἶναι ἡ ἴδια χάρι καὶ ἡ τρυφερότητα ἐκφρασμένες μὲ θαυμαστὴ δεξιότητι καὶ σοφὴ ἀπλότητα.

PIERRE MIRRANT

Ἡ σύγχρονη ἐλληνικὴ γλυπτικὴ ἀντιπροσωπεύεται ἐπίσης, στίς διάφορες τάσεις, μὲ τίς κουκουβάγιες ἀπὸ ἄσπρο μάρμαρο τῆς Μπέλλας Ραφτοπούλου ποὺ εἶναι τοποθετημένες ἢ μία πάνω στὴν ἄλλη καὶ ἀποδίδονται μὲ τὴν τεχνολογία τοῦ τοτέμ.

MARC MARCEAU
(Le Monde)

«Raftopoulou fut-elle aussi élève de Bourdelle. Elle a le sens excellent de la pierre, un style naturel plein de force, d'ampleur classique, de beauté, dans les volumes, de délicatesse: ses oeuvres sont d'une douceur gonflée de vie et elle réalise en taille directe l'expression puissante d'un beau talent».

ROBERT VRINA
(Actualités Artistiques)

«Traditionnelle, Raftopoulou interprète avec originalité des thèmes anthropomorphiques».

M. CONIL LACOSTE
(Le Monde)

«Un bon point au musée d'Antibes. Les figures de Raftopoulou répondent absolument au besoin d'idéal que réclament les foules surmenées de notre époque. Ces belles figures féminines semblent en leur technique souvent toutes pétries de tendresse. La froide pierre s'y pare de sourires. Voilà un art délicieux assuré de vivre, de plaire au-delà des siècles, et je félicite de tout mon coeur l'auteur de ces travaux car ce cerveau, cette main ont oeuvré dans le respect de Praxitèle pour le métier de Rodin, pour la sensibilité».

HUBERT ROBERT LE VENEUR
(L'Indépendant)

«Raftopoulou est la grâce même et la tendresse exprimées avec habileté infinie et une totale et bien savante simplicité».

PIERRE MIRRANT

«La jeune sculpture grecque est également présente, dans la diversité de ses tendances, avec les hiboux de marbre blanc de Bella Raftopoulou superposés et traités dans un style totémique».

MARC MARCEAU
(Le Monde)

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ

Τὸ ἔργο τῆς Μπέλλας Ραφτοπούλου, ἓνα πέτρινο γλυπτό μὲ μία εὐγλωττὴ ἀπλότητα σχημάτων καὶ ὄγκων, ἀναδίνει ἓνα ἀναμφισβήτητο αἶσθημα γαλήνης.

DENYS CHEVALIER
(Art)

Λαξεύοντας ἀπ' εὐθείας τὸ ὕλικό της, ἡ Μπέλλα Ραφτοπούλου ξαναβρίσκει τὴ ζωὴ στὴν καρδιά τῆς πέτρας. Ἡ μικρὴ βοσκοπούλα ποὺ ἀγκαλιάζει σφιχτὰ ἓνα πρόβατο ἐγγράφεται μὲ δύναμη καὶ συγκίνηση μέσα στὸν ὄγκο. Ἡ γυναίκα μὲ τὸ περιστέρι ὕμνει τὴν εἰρήνη. Ἡ γυναίκα μὲ τὸ πέπλο καὶ ἄλλα πέτρινα γλυπτά ἐκφράζουν μόνο μὲ τὶς γλυπτικὲς ἀξίες, ἓνα ἐκτεταμένο τόξο δυνατῶν αἰσθημάτων.

JEAN-PIERRE
(Les Lettres Françaises)

Ἡ γλύπτρια Ραφτοπούλου μᾶς χαρίζει μία νότα ποιήσεως καὶ δροσιᾶς ἰδιαίτερα εὐχάριστη.

JEAN CARTIER
(Combat)

PANATHENEE D'ATHENES

«L'oeuvre de Bella Raftopoulou, une pierre unie à une éloquante simplicité de formes et de volumes; un incontestable sentiment de sérénité».

DENYS CHEVALIER
(Art)

«Sculpteur de taille directe, Raftopoulou retrouve la vie au coeur de la pierre. La petite bergère serrée contre un mouton s'inscrit avec vigueur et émotion dans le bloc. La femme à la colombe qui chante la paix. La femme au voile et plusieurs autres pierres expriment par les seuls moyens de la sculpture une gamme étendue de sentiments très forts».

JEAN-PIERRE
(Les Lettres Françaises)

«Raftopoulou, femme sculpteur, apporte une note de poésie et de fraîcheur très appréciable».

JEAN CARTIER
(Combat)

1 Κόρη, 1931 Kori, 1931

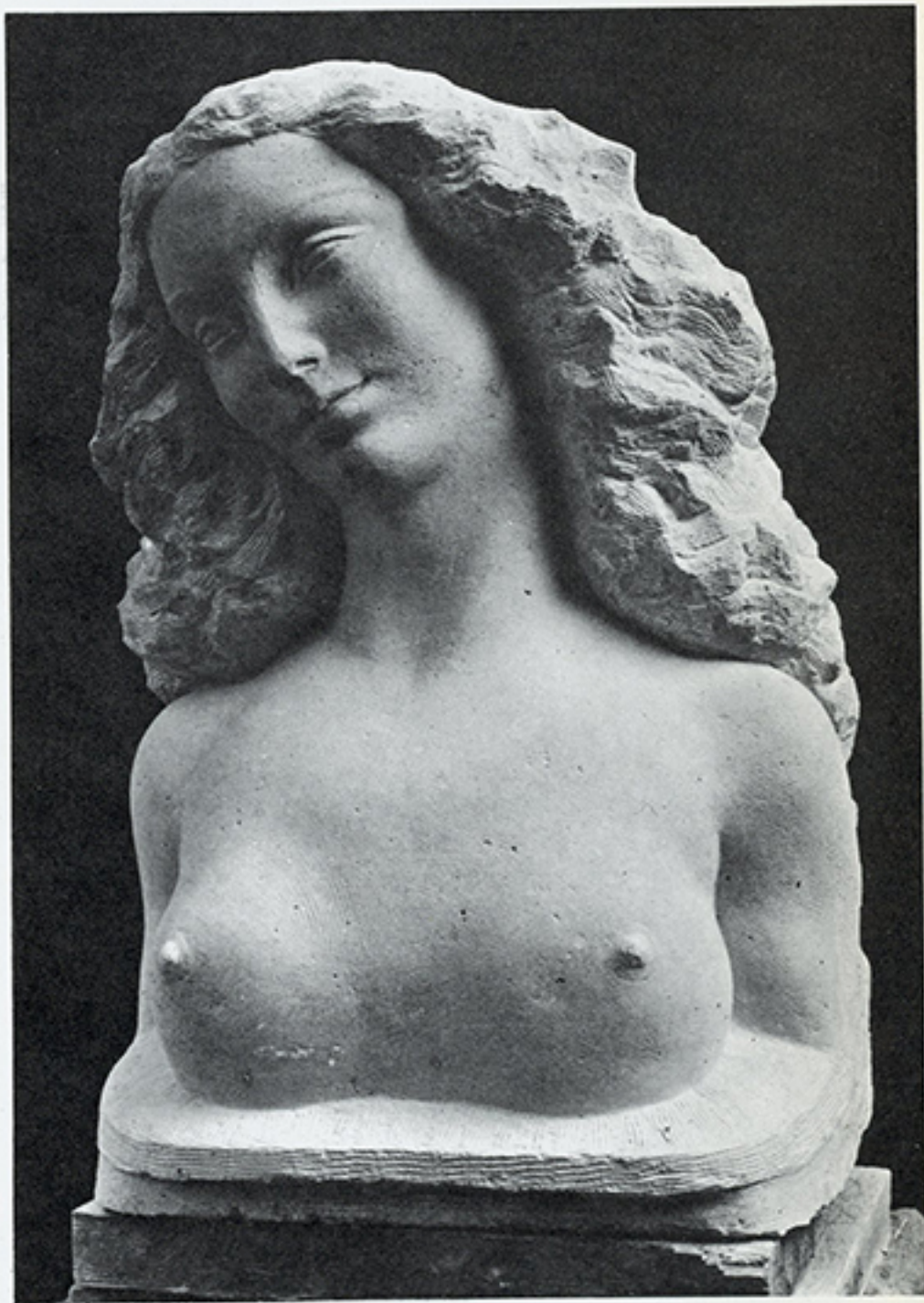
2 Γλυπτική, 1932
Glyptiki, 1932

3 Βοσκοπούλα, 1935
Bergère, 1935

4 Δύο φίλες, 1937
Deux amies, 1937

6 Κόρη, 1950
Kori, 1950

Ἄδὰμ καὶ Εὐά, 1953 (Μουσεῖο τῆς Ἀντίμπ)
Adam et Eve, 1953 (Musée d'Antibes)

7 Γυναίκα μὲ περιστέρι, 1953
Femme à la colombe, 1953

8 Νίκη, 1955 Niki, 1955

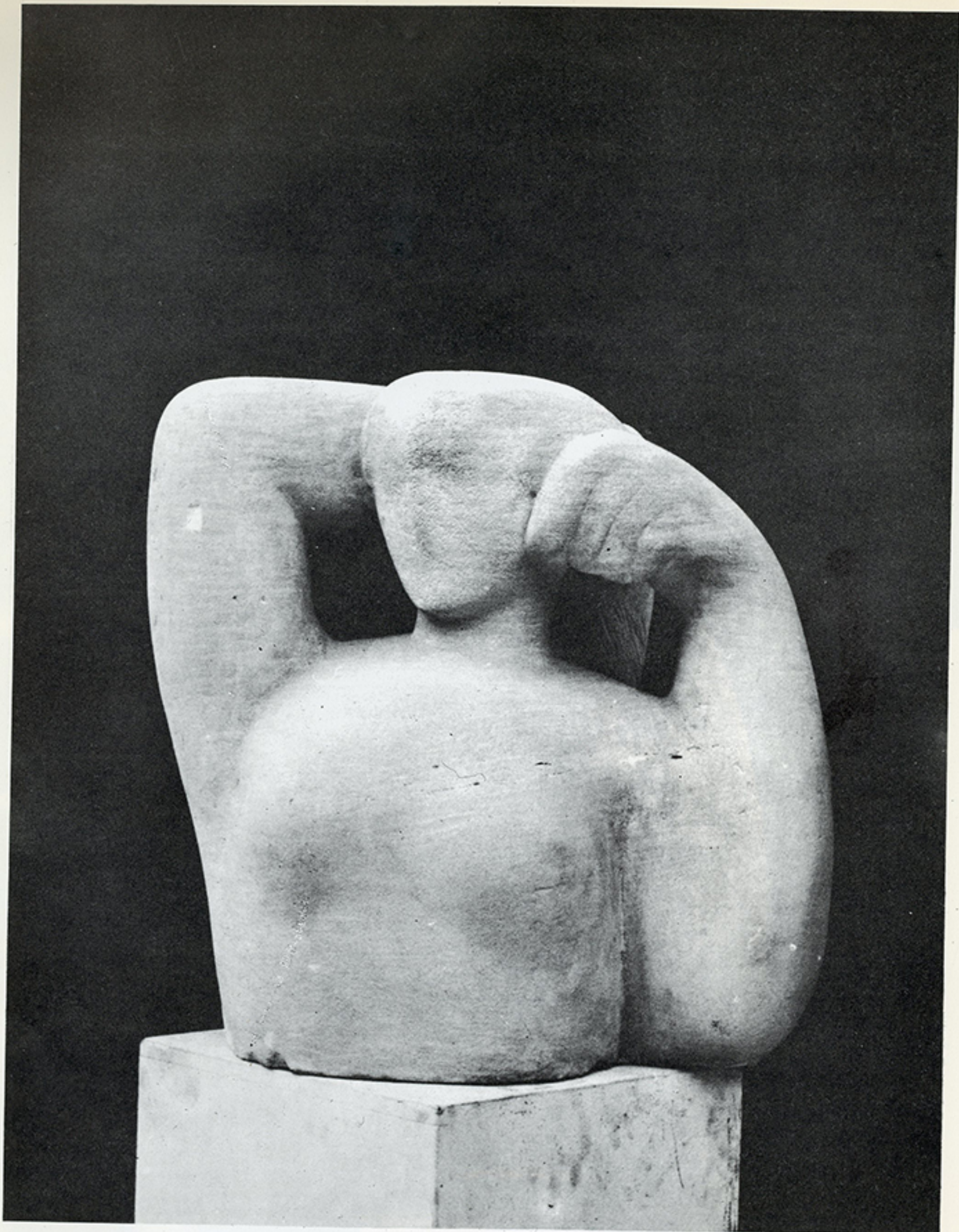
Ἄδὰμ καὶ Εὐά, 1953 (Μουσείο τῆς Ἀντίμπ)
Adam et Eve, 1953 (Musée d'Antibes)

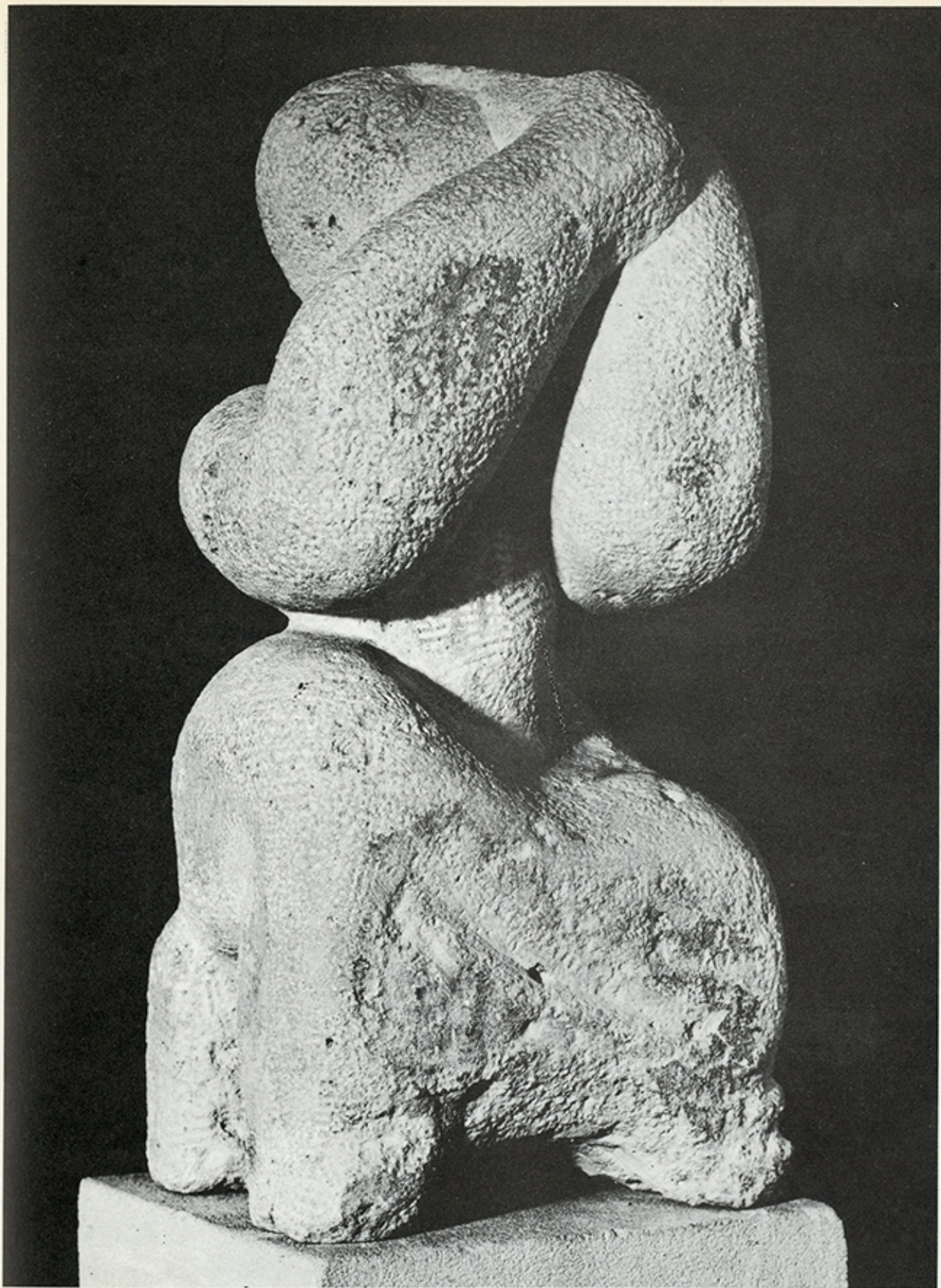
7 Γυναίκα με περιστέρι, 1953
Femme à la colombe, 1953

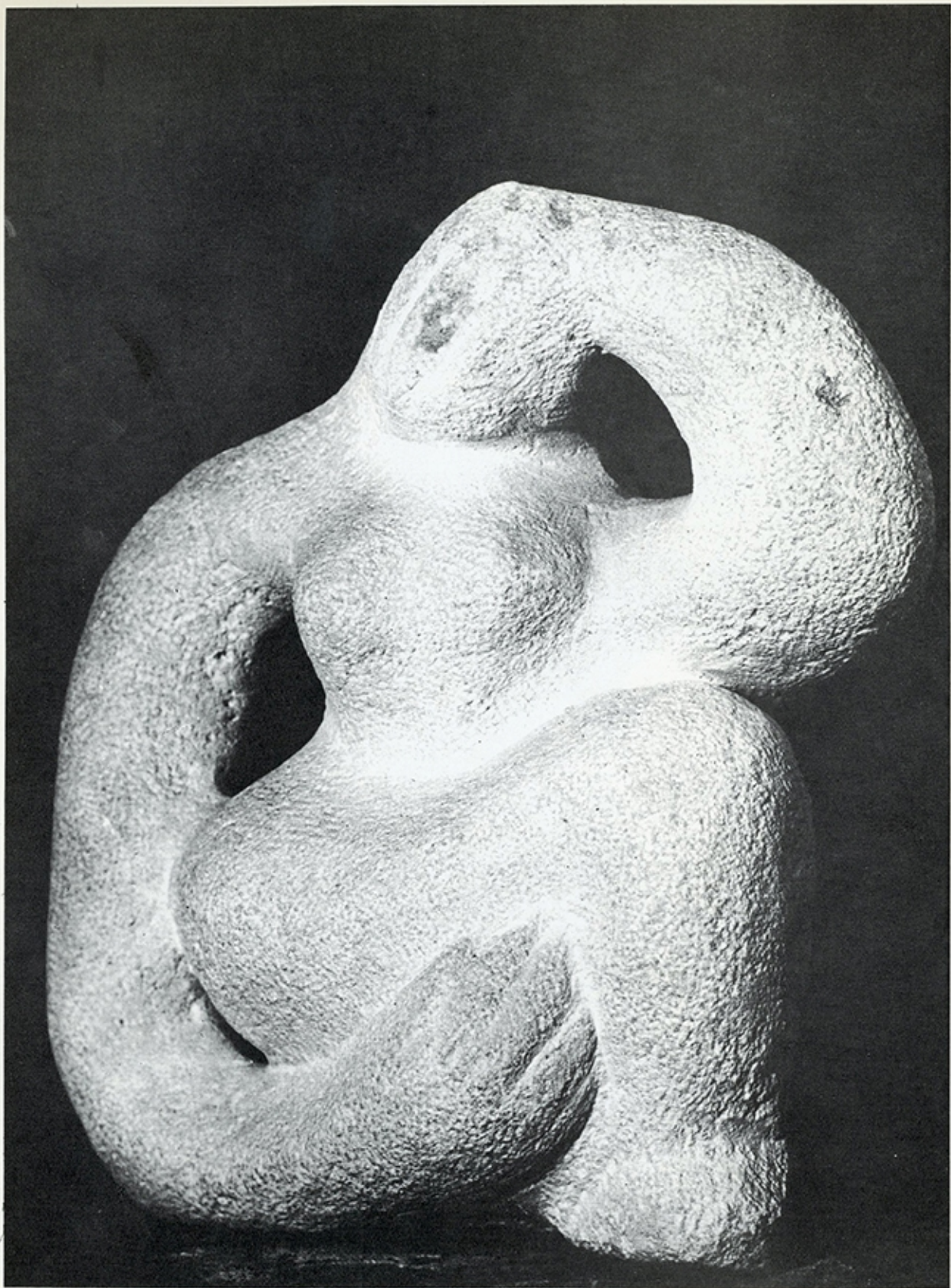
8 Νίκη, 1955 Niki, 1955

9 Ἐλευθερία, 1955 Liberté, 1955

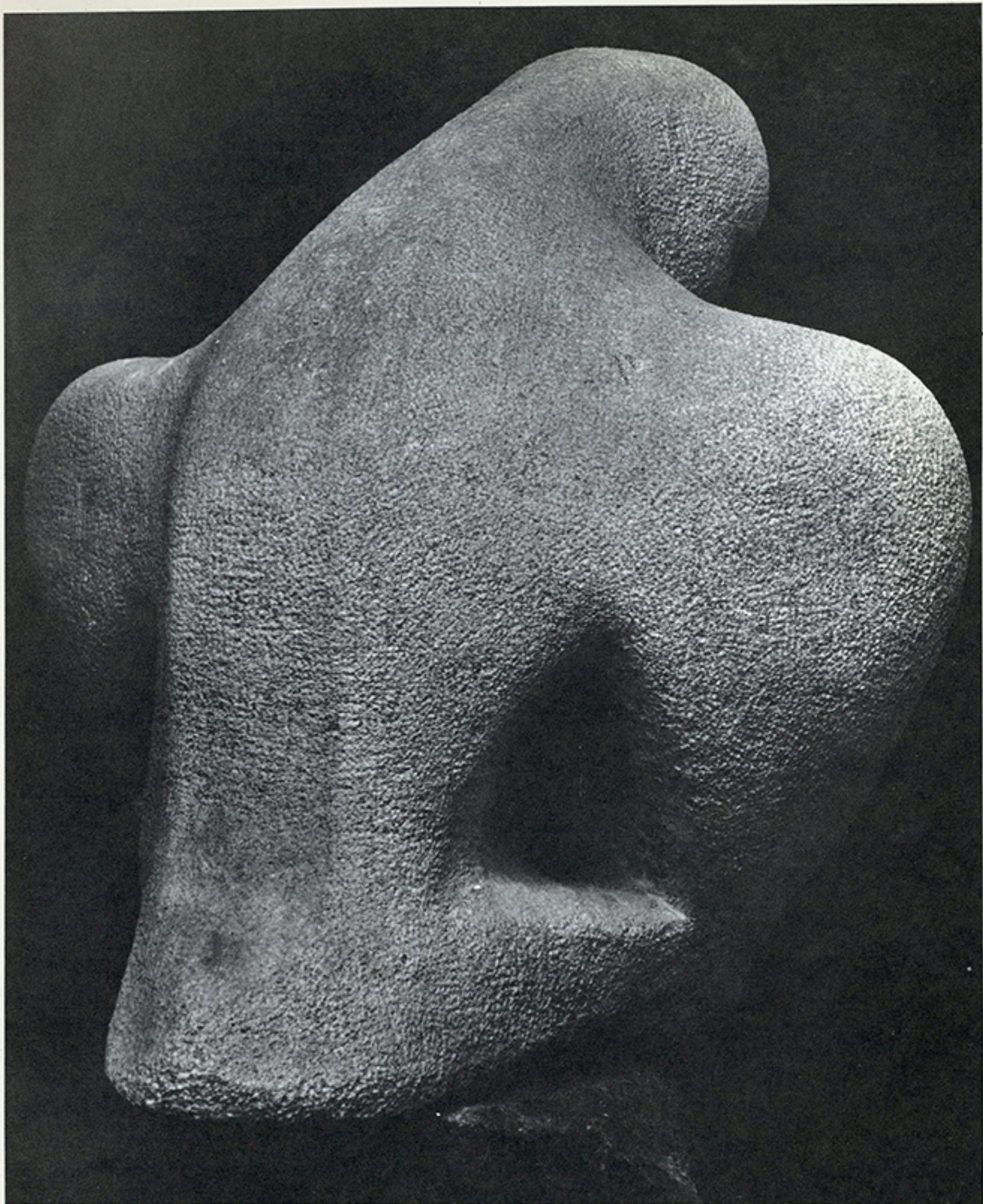
10 Γυναίκα που θρηνεί, 1957 Pleureuse, 1957

11 Σκέψη, 1957 Méditation, 1957

12 Δελφίνια, 1959 Dauphins, 1959

14 Ἄρπακτικό, 1963
Rarase, 1963

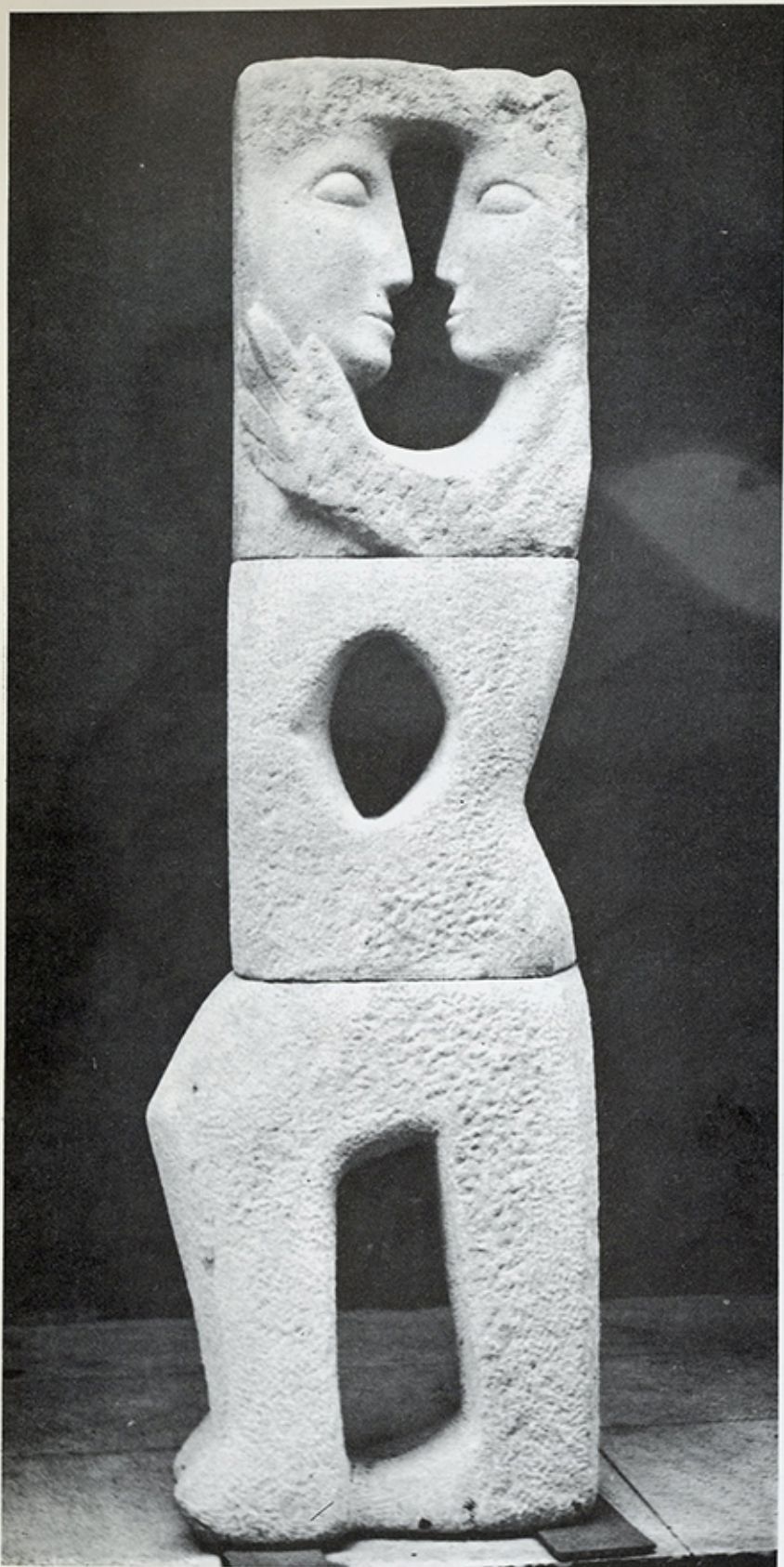

15 Κουκουβάγιες, 1972
Hiboux, 1972

16 Ἀμφορέας, 1972
Amphore, 1972

18 Ζευγάρι, 1976
Couple, 1976

19 Ἀνθρωπομορφία, 1978
Anthropomorphie, 1978

ΓΛΥΠΤΑ ΣΕ ΟΡΕΙΧΑΛΚΟ - BRONZES

1 Κική (προτομή), 1930
0,33 × 0,28 × 0,17 μ.

2 Ήλέκτρα
0,25 × 0,17 μ.

3 Άγαμέμνωνας
0,40 × 0,15 μ.

4 Περσεφόνη
0,50 × 0,17 μ.

5 Όρφείας
0,54 × 0,10 μ.

6 Βακχίδα
0,40 × 0,12 μ.

7 Ζευγάρι
0,20 × 0,20 μ.

8 Πυθία
0,30 × 0,20 μ.

9 Βασιλιάς και βασίλισσα
0,20 × 0,20 μ.

10 Πολεμιστής
0,52 × 0,20 μ.

11 Χορεύτρια
0,29 × 0,09 μ.

12 Μήδεια
0,40 × 0,15 μ.

13 Όδυσσείας και Κίρκη
0,35 × 0,20 μ.

14 Ήφαιστος
0,55 × 0,10 μ.

15 Πλούτωνας
0,55 × 0,20 μ.

1 Kicky (buste), 1930
0,33 × 0,28 × 0,17 m.

2 Electra
0,25 × 0,17 m.

3 Agamemnon
0,40 × 0,15 m.

4 Perséphone
0,50 × 0,50 × 0,17 m.

5 Orphée
0,54 × 0,10 m.

6 Bacchante
0,40 × 0,12 m.

7 Couple
0,20 × 0,20 m.

8 Pythie
0,30 × 0,20 m.

9 Roi et Reine
0,20 × 0,20 m.

10 Guerrier
0,52 × 0,20 m.

11 Danseuse
0,29 × 0,09 m.

12 Médée
0,40 × 0,15 m.

13 Ulysse et Circée
0,35 × 0,20

14 Vulcain
0,55 × 0,10 m.

15 Pluton
0,55 × 0,20 m.

16 Phèdre
0,57 × 0,22 m.

17 Caravelle
0,35 × 0,25 m.

18 Hermès
0,30 × 0,25 m.

19 Grand prêtre
0,30 × 0,20 m.

20 Cérés
0,32 × 0,20 m.

21 Couple
0,20 × 0,30 m.

16 Φαίδρα
0,57 × 0,22 μ.

17 Καραβέλα
0,35 × 0,25 μ.

18 Έρμης
0,30 × 0,25 μ.

19 Μέγας ιερέας
0,30 × 0,20 μ.

20 Δήμητρα
0,32 × 0,20 μ.

21 Ζευγάρι
0,20 × 0,30 μ.

Στά τελευταία έργα της Μπέλλας Ραφτοπούλου έχουμε να κάνουμε μ' ένα είδος γλυπτικής όπου τα σχήματα μās δίνονται μαζί με τὸ βάθος τους. Ἐτσι τὸ βάθος γίνεται ὄχι πιά ἓνα συμπτωματικὸ μέρος τοῦ ἔργου, ὅπως συμβαίνει ὅταν τοποθετοῦμε ἓνα ἄγαλμα στὸ χῶρο ἢ βάζουμε πίσω του ἓνα παραπέτασμα, μὰ κάτι ποὺ δίνεται μαζί με τὸ ἔργο, ποὺ λειτουργεῖ κι αὐτὸ ὀργανικά.

Ἄμα προσέξουμε τὰ μικρὰ μπρούτζινα ἀγάλματα τῆς Μπέλλας Ραφτοπούλου, θὰ δοῦμε νὰ τὰ διατρέχει μιὰ ἐσωτερικὴ ἀνησυχία. Δὲν εἶναι τόσο κομποτεχνήματα, ὅσο μορφές, ὄντα λατρείας, εἰδῶλα μιᾶς μυστικῆς ἀρχαϊκῆς θρησκείας. Βρίσκονται κοντὰ στὸ Διόνυσο καὶ τὸν Ἀπόλλωνα μὰ καὶ μαζί, παρ' ὄλο τὸ περιορισμένο μέγεθός τους, στίς μυστηριώδεις πέτρες τῆς νήσου τοῦ Πάσχα. Ποιὸ μήνυμα μās ἀποκαλύπτουν με τὴ σειρά τους μέσα ἀπὸ τίς ἀρχαϊκῆς μορφές τους; Ἴσως δὲν τὸ γνωρίζει οὔτε ἡ ἴδια ἡ καλλιτέχνης, ποὺ ἀφήνεται στὴν ἔμπνευσή της, στὸ πάθος ποὺ τὴν κινεῖ νὰ δημιουργήσῃ τέτοιου εἶδους συμπλέγματα καὶ μορφές. Πρέπει τάχα ν' ἀνατρέξουμε στὸ συλλογικὸ ἀσυνείδητο καὶ στὰ ἀρχέτυπα τοῦ Jung γιὰ νὰ βροῦμε τὴν πηγὴ τους, ἢ πρέπει μονάχα νὰ μιλήσουμε γιὰ τὴ διπλὴ ἐπίδραση ἐπάνω στὴ γλύπτρια τῆς ἀρχαϊκῆς καὶ τῆς σύγχρονης τέχνης; Θὰ ἦταν δύσκολο ν' ἀπαντήσουμε σ' ἓνα τέτοιο ἐρώτημα. Ἐνα ὅμως εἶναι βέβαιο· ὅτι οἱ μορφές αὐτὲς λειτουργοῦν, ὅτι θέλουν νὰ μās ἐκφράσουν κάποιο ἀπὸ τὰ μυστικά ἐνὸς μακρινοῦ κόσμου ποὺ φτάνει ἀργοπορημένα ὡς ἐμᾶς καὶ ποὺ μās μιλά γιὰ κάποιους ἄλλους ἀνθρώπους ποὺ κατοικοῦσαν κάποτε στὸν τόπο αὐτό, με τὰ ὄπλα καὶ τοὺς πολέμους τους, με τὰ σκεῦη καὶ τὰ ἀντικείμενά τους, με τὰ εἰδῶλα, τίς ἱεροτελεστίες τους καὶ τὰ αἰνιγματικὰ συμπλέγματά τους.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΟΥΡΕΛΟΣ

Ἡ γλυπτικὴ τῆς Μπέλλας Ραφτοπούλου περιλαμβάνεται στὰ λαμπρὰ ἐπιτεύγματα τῆς ἑλληνικῆς δημιουργίας. Ἐχει ἐκθέσει στὴ Γαλλία πλᾶι σὲ πολὺ σημαντικοὺς καλλιτέχνες καὶ τὸ ἔργο της ἔχει διακριθῆ γι' αὐτὸ ποὺ εἶναι ἡ προσωπικότητά του, δηλαδή ἡ ἀπόλυτη αἴσθηση τοῦ ὄγκου καὶ τῆς ἐντάσεώς του μέσα στὸ χῶρο. Τὰ γλυπτά της χαρακτηρίζονται ἀπὸ μιὰ καθαρότητα τῆς μορφῆς ποὺ ἀποδίδει τὴν ἐσωτερικὴ τῆς δομὴ με σαφήνεια, σὰν μιὰ γραφὴ ἀρμονιῶν καὶ ὀλοκληρωμένων ποιητικῶν ὀργανώσεων. Ἡ ἀπλότητα ποὺ ἔχουν στὴν ἔνταση τοῦ περιγράμματός τους εἶναι ἡ ἄλλη ὄψη μιᾶς περισυλλογῆς καὶ μιᾶς ἀφαιρετικῆς τεχνικῆς κυρίαρχης τῆς οἰκονομίας τῶν μέσων της.

Ἡ Μπέλλα Ραφτοπούλου ἔχει τὴν ἱκανότητα νὰ βλέπει τίς μορφές σὰν τὴν ἰσορροπία ἀνάμεσα στὴν ἐσωτερικὴ τους πίεση καὶ τὸ χῶρο ποὺ νοητὰ τείνουν νὰ κατακτήσουν. Οἱ μορφές αὐτὲς δημιουργοῦν σύνολα μιᾶς μεγάλης αὐστηρότητας καὶ χάρης. Νεώτερες ἐργασίες της ἀντικαθιστοῦν τὸν ὄγκο με τὴν ἐπιπεδότητα μιᾶς ἐπιφάνειας τῆς ὁποίας οἱ ἐντάσεις διατυπώνονται στίς γραμμὲς ποὺ τίς κλείνουν. Αὐτὲς οἱ γραμμὲς διαχωρίζουν καὶ ἐνώνουν ὡς πρὸς ἓνα σκοῦρο ὑποστήριγμα, ἐπίπεδο, χαραγμένο ἀπὸ γραφές. Ἐδῶ ἡ διαδικασία εἶναι διαφορετικὴ καὶ στηρίζεται στὸ εὔρημα τῆς τυχαίας στιγμῆς, ἐπίσης στὴν ἐκμετάλλευση τῆς γλυπτικῆς ἰδέας νὰ ἐπεκταθῆ σὲ δύο διαστάσεις, σὰν μιὰ ἄλλη ἔνδειξη τῶν τρόπων τῆς ἐντάσεώς της. Ἡ γλυπτικὴ τῆς Μπέλλας Ραφτοπούλου δοκιμάζεται στὸν ὄγκο καὶ στὸ ἐπίπεδο ὀρίζοντας τίς ἀναγκαῖες διατεταγμένες μιᾶς συνεποῦς ἐρευνας τοῦ γλυπτικοῦ της ἀντικειμένου. Ἡ ἐργασία της μās προσφέρει, πέρα ἀπὸ τὴν αἴσθηση αὐτῆς τῆς γνώσης τῆς οἰκονομίας, καὶ τοῦ πλοῦτου τοῦ ὕλικου της, τὴ χαρὰ μιᾶς ὀλοκληρώσεως.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ

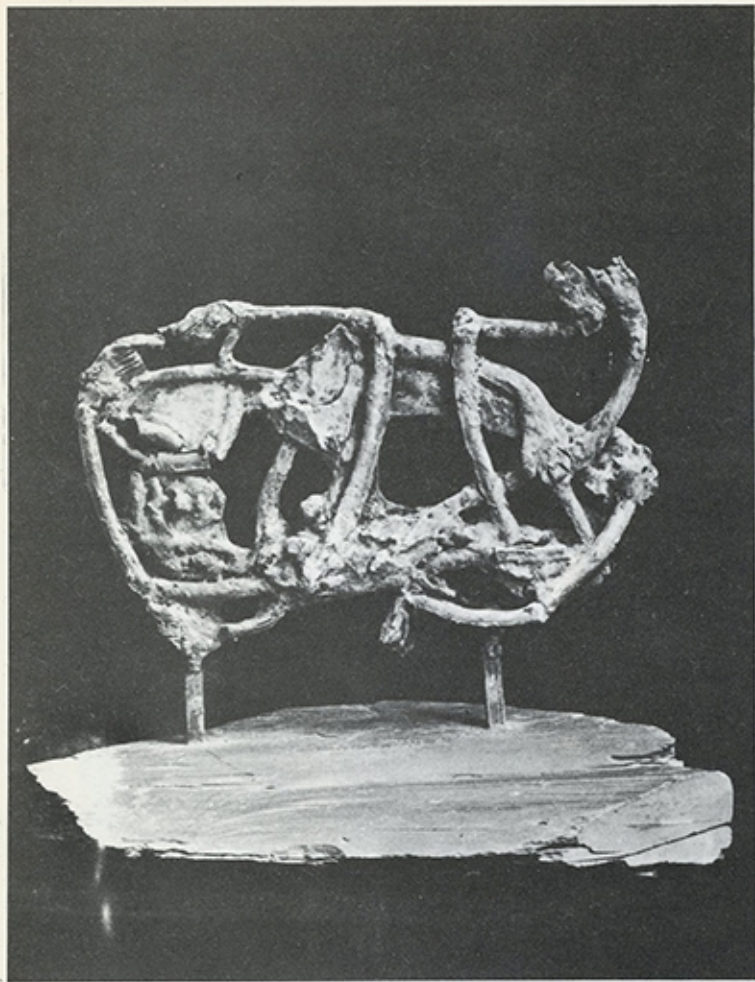
2 'Ηλέκτρα
Electra

3 Άγαμέμνωνας
Agamemnon

5 Όρφείας
Orphée

7 Ζευγάρι
Couple

9 Βασιλιάς και βασίλισσα
Roi et Reine

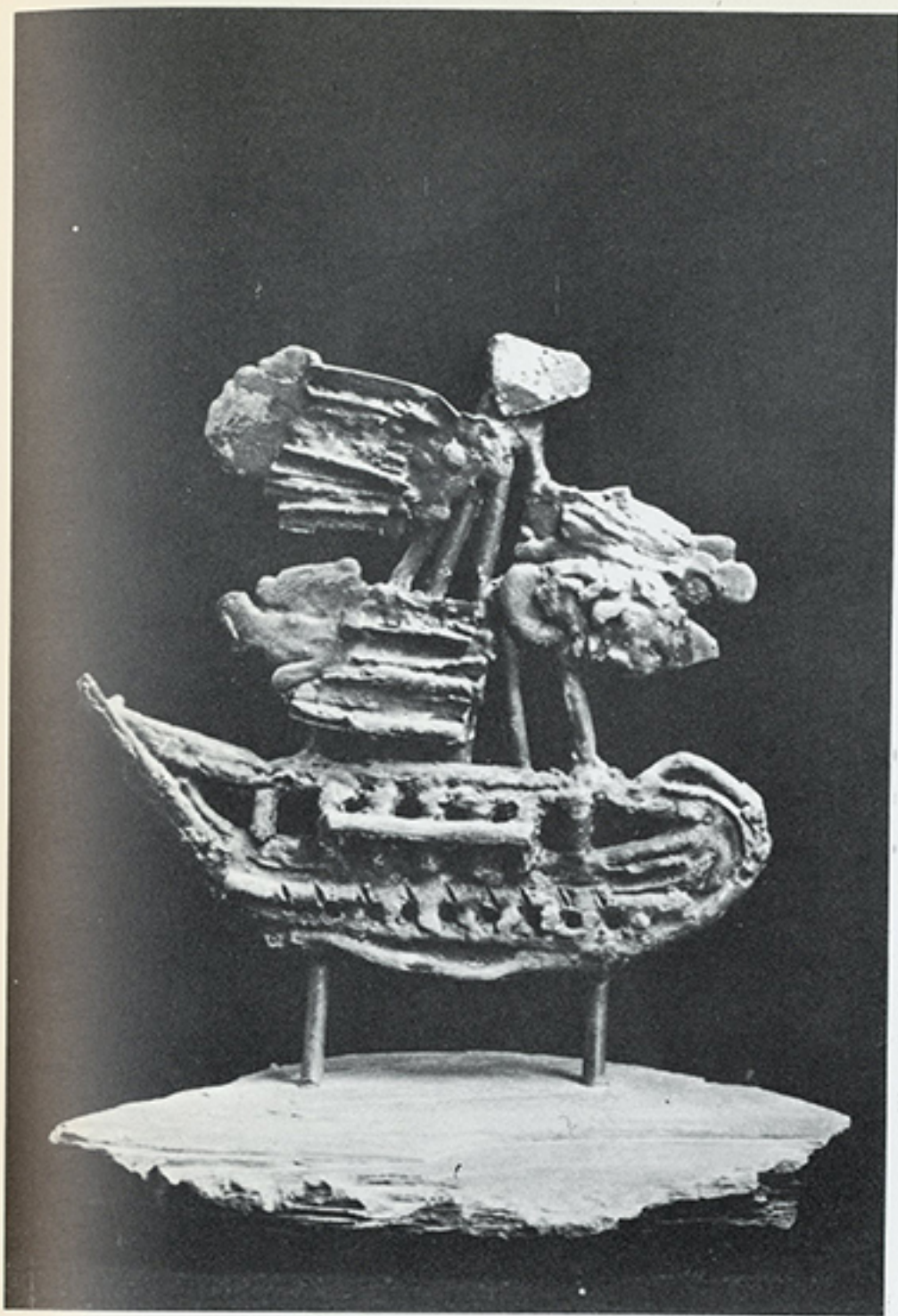
10 Πολεμιστής
Guerrier

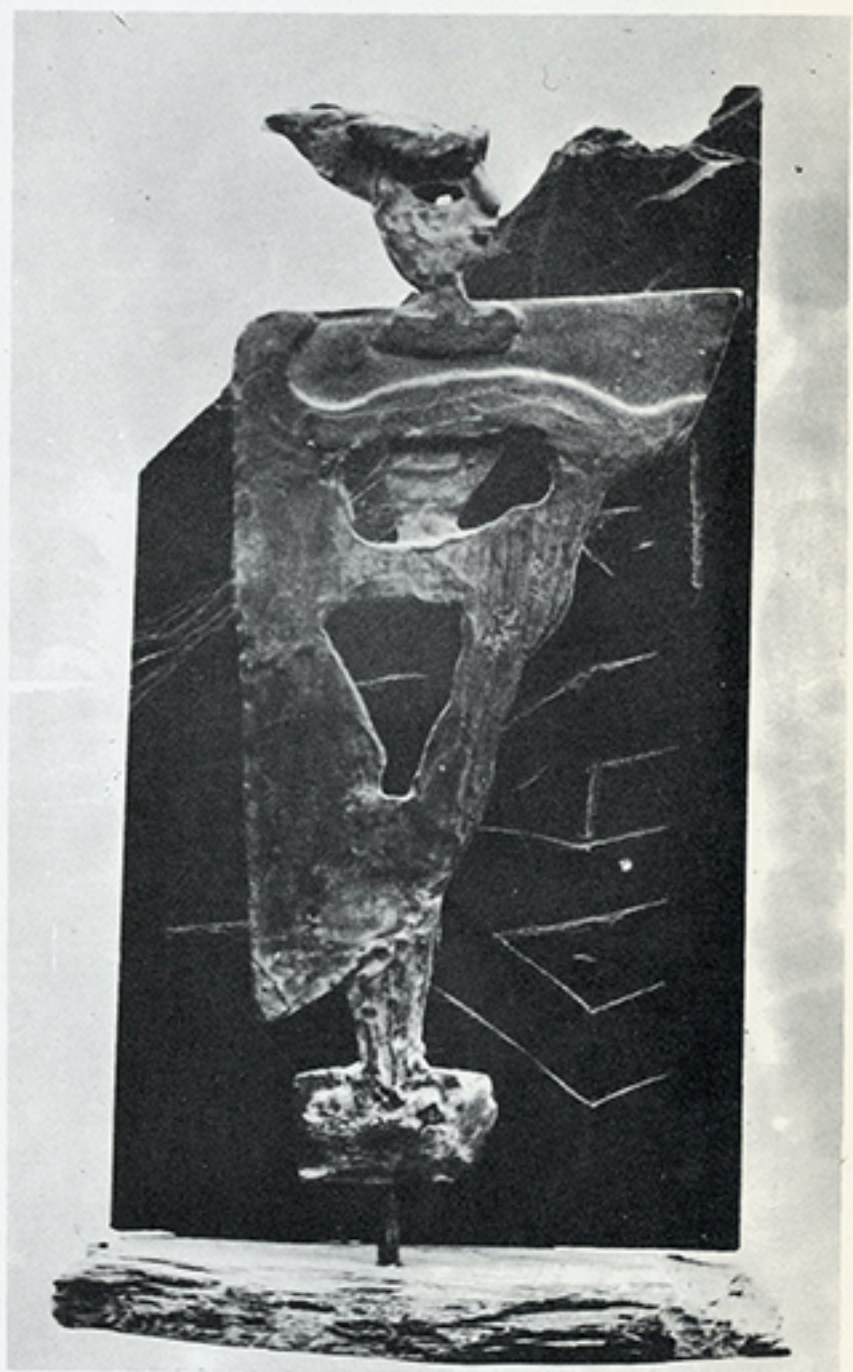
11 Χορεύτρια
Danseuse

16 Φαίδρα
Phèdre

17 Καραβέλλα
Caravelle

18 Έρμης
Hermès

19 Μέγας ιερέας Grand prêtre

21 Ζευγάρι Couple

19 Μέγας ἱερέας Grand prêtre

21 Ζευγάρι Couple

ΑΝΑΓΛΥΦΑ - RELIEFS

1 Θησέας και Μινώταυρος, 1952
0,40 × 0,40 μ.	1 Thésée et Minotaure, 1952
0,40 × 0,40 m.
2 Περσεφόνη και Πλούτωνας, 1952
0,40 × 0,40 μ.	2 Perséphone et Pluton, 1952
0,40 × 0,40 m.
3 Όρφέας, 1952
0,40 × 0,40 μ.	3 Orphée, 1952
0,40 × 0,40 m.
4 Όδυσσέας και Ναυσικά, 1952
0,40 × 0,40 μ.	4 Ulysse et Nausica, 1952
0,40 × 0,40 m.
5 Κασσάνδρα, 1952
0,40 × 0,40 μ.	5 Cassandre, 1952
0,40 × 0,40 m.
6 Μοῖρες, 1954
0,40 × 0,40 μ.	6 Les Parques, 1954
0,40 × 0,40 m.
7 Ήρα, 1954
0,40 × 0,40 μ.	7 Junon, 1954
0,40 × 0,40 m.
8 Άλκιβιάδης, 1954
0,40 × 0,40 μ.	8 Alcibiade, 1954
0,40 × 0,40 m.
9 Λερναία Ύδρα, 1954
0,40 × 0,40 μ.	9 Hydre de Lerne, 1954
0,40 × 0,40 m.
10 Δαίδαλος, 1960
0,40 × 0,40 μ.	10 Dédale, 1960
0,40 × 0,40 m.
11 Κένταυρος και Δηιάνειρα, 1960
0,40 × 0,40 μ.	11 Centaure et Dejanire, 1960
0,40 × 0,40 m.
12 Φαίδρα, 1960
0,40 × 0,40 μ.	12 Phèdre, 1960
0,40 × 0,40 m.
13 Θησέας, 1969
0,40 × 0,40 μ.	13 Thésée, 1969
0,40 × 0,40 m.
14 Άριάδνη, 1969
0,40 × 0,40 μ.	14 Ariane, 1969
0,40 × 0,40 m.
15 Περσέας και Άνδρρμέδα, 1969
0,40 × 0,40 μ.	15 Persée et Andromède, 1969
0,40 × 0,40 m.

16 Φοίνικας, 1969
0,40 × 0,40 μ.

17 Γυναίκα από την Κρήτη, 1974
0,40 × 0,40 μ.

18 Ἡ κρίση τοῦ Πάρη, 1975
0,40 × 0,40 μ.

19 Δὸν Κιχώτης, 1975
0,40 × 0,40 μ.

20 Οἰδίποδας καὶ Σφίγγα, 1975
0,40 × 0,40 μ.

16 Phénix, 1969
0,40 × 0,40 m.

17 Crétoise, 1974
0,40 × 0,40 m.

18 Jugement de Pâris, 1975
0,40 × 0,40 m.

19 Don Quichotte, 1975
0,40 × 0,40 m.

20 Œdipe et Sphinx, 1975
0,40 × 0,40 m.

ΠΛΕΞΙΓΚΛΑΣ

Ἡ κλειστή περιοχή τοῦ ὄνειρου, καθηλωμένου μία στιγμή, ἀποτυπώνεται μέσα στὴν αἰωνιότητα τοῦ χώρου. Χῶρος πραγματικός. Χῶρος ἐσωτερικός. Ἐφήμερος χῶρος τῆς ποιητικῆς ἐκφράσεως, τῆς ἀθηνιότητος ποὺ εἶναι βαθιὰ συνδεδεμένη μετὰ τὴ μυθολογικὴ φαντασία. Παγινιδίσματα φωτὸς μέσα στὸ χῶρο. Στὸν χρόνο. Παρουσία γεμάτη μυστήριο.

ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ποιητικὴ ἐκφραση τῆς πραγματικότητας. Ὁ ἄνθρωπος καὶ ἡ εἰκόνα του, θεοποιημένος σύμφωνα μετὰ αἰσθητικὴ ποὺ ἰσορροπεῖ τὴν ἐξωτερικὴ ὄψη καὶ τὴν ποιότητα τοῦ πνεύματος. Ἀρμονία σώματος καὶ νοῦ. Τὸ κλειδί τῆς ἑλληνικῆς τέχνης. Ἡ τελειότητά της...

Ὅνειρα. Τραγωδίες. Χιοῦμορ. Ζωή. Αὐτοὺς τοὺς αἰώνιους μύθους ἀναπλάθει ἡ Ἑλληνίδα γλύπτρια Μπ. Ραφτοπούλου.

HENRY GALY-CARLES
14 Αὐγούστου 1974

Σὲ φόντο ἀπὸ σχιστόλιθο, αἰωροῦνται κομμάτια μολύβδου ποὺ ἀναπλάθουν τὴν Ἑλλάδα τῆς Ἰλιάδας καὶ τῆς Ὀδύσσειας: ἔτσι παρουσιάζεται ἡ «Μυθολογία» τῆς Μπέλλας Ραφτοπούλου.

Μαθήτρια τοῦ Μπουρντέλ τὸ 1930, αὐτὴ ἡ γλύπτρια βρῆκε μὴ πρωτότυπη γραφὴ, μετὰ μεγάλη ἐκφραστικὴ ἀπλότητα, μετὰ ρυθμούς, πετάγματα καὶ ἀρμονίες ποὺ τῆς ἐπιτρέπουν νὰ ἀφήνει ἐλεύθερη τὴν ποιητικὴ καὶ πλαστικὴ φαντασία της.

GALERIE H. BENEZIT
20, rue Miromesnil
Monique Dittier «L'Aurore»

Ἄν ἡ λέξη «νεωτερισμός» εἶχε διατηρήσει ἀκόμα κάτι ἀπὸ τὴ σημασία τῆς Μπέλλας Ραφτοπούλου, θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ χαρακτηρίσει ἔτσι τὴν ἐκθεση αὐτῆς τῆς Ἑλληνίδας γλύπτριας, ἢ ὅποια ὕστερα ἀπὸ

PLEXIGLAS

«Enveloppe. Champ clos du rêve un instant saisi, fixé dans son éternité spatiale. Espace réel. Espace intérieur. Espace fugitif de la volition poétique, de la sensibilité étroitement inter-compénétrée avec l'imagination mythologique. Jeux de lumières du lieu. De l'heure. Présence mystérieuse».

MYTHOLOGIE

«Poétisation du réel. L'homme à son image, déifié, selon une esthétique qui équilibre l'aspect extérieur et la qualité de l'esprit. Harmonie physiologique et intellectuelle. Clef de l'art grec. Sa perfection».

«Rêves. Tragédies. Humour. Vie... Tels sont les Mythes éternels, réinventés par Bella Raftopoulou, sculpteur grecque».

HENRY GALY-CARLES
14 Août 1974

«Sur un support d'ardoise, dansent des déchirures de plomb qui réinventent la Grèce du temps de l'Illade et de l'Odyssée: telle se présente la «Mythologie» de Bella Raftopoulou.

Élève de Bourdelle dans les années 30, ce sculpteur a trouvé une écriture originale, d'une grande simplicité d'expression, avec des rythmes, des élans, des harmonies qui lui permettent de donner libre cours à son imagination poétique et plastique».

GALERIE H. BENEZIT
20, rue Miromesnil
Monique Dittier «L'Aurore»

«Bella Raftopoulou. Si le mot nouveauté avait encore un sens, on pourrait l'attribuer à l'exposition de cette grecque, qui après ses tailles directes (musée d'Antibes et vingt médailles à la Monnaie) révèle —

τὰ πέτρινα γλυπτά της (Μουσείο τῆς Ἀντίμπ και εἴκοσι μέταλλα στὸ Μουσείο τοῦ Νομισματοκοπιέου) μᾶς παρουσιάζει κάτι ποὺ δὲν ἔχουμε ξαναδεῖ – σχιστόλιθους ποὺ τὸ σκούρο χρῶμα τους λάμπει ἀπὸ τὸ μολύβι ποὺ ρέει στὴν ἐπιφάνειά τους. Μὲ τὰ κενά, ἓνα εἶδος καθρέφτη ὅπου ὁ ἀέρας και τὸ φῶς (ἀγάπη και ἀνάγκη ἑλληνική) πλαισιώνουν, θωπεύουν τὴ γραμμὴ ποὺ περιγράφει αὐτὴ τὴ γλυπτικὴ ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ διαφορετικὴς ὕψης ὑλικά, τὴν τραχειὰ (ἀκατέργαστη) ὕλη τοῦ σχιστόλιθου και τὴν ἐπεξεργασμένη τοῦ σίδηρου και τοῦ κασίτερου. Τότε προβάλλουν ὁ Ὀδυσσεύς, ἡ Περσεφόνη, ὁ Πλούτωνας, ὁ Πάνας και οἱ Νύμφες, μορφὲς ποὺ ὑποβάλλονται.

Αὐτὴ ἡ πρωτότυπη ἀναζήτηση κατορθώνει νὰ κάνει τοὺς ἀρχαίους θεοὺς νὰ ξαναζωντανέψουν, ἔτσι ὥστε μετενσαρκωμένοι νὰ μποροῦν νὰ ὑπάρχουν μέσα στὸ ἐλεύθερο παρὸν μιᾶς ζωντανῆς τέχνης.

GALERIE H. BENEZIT
A. de Falgairolle
«L'Amateur d'Art»

Γιὰ νὰ δώσουμε μιὰ πληρέστερη εἰκόνα αὐτῆς τῆς ἐκθεσης, θὰ ἀναφερθοῦμε σὲ μιὰ γυναίκα, Ἑλληνίδα στὴν καταγωγὴ, γλύπτρια μὲ ὄλο τὸ εἶναι της. Ἡ Μπέλλα Ραφτοπούλου ποὺ ἐργάζεται κυρίως τὴν πέτρα, ἀκολουθώντας τὴν μακροχρόνια παράδοση τῆς χώρας της, παρουσιάζει στὸ Ὀνφλὲρ μιὰ ἄλλη κατηγορία ἔργων: πίνακες ἀπὸ ὀρείχαλκο ἢ μολύβι χυμένο πάνω σὲ σχιστόλιθο. Τί λεπτὸς, πνευματώδης τρόπος γιὰ νὰ μᾶς ἱστορήσει τὴ μυθολογία: Ἡ τραγικὴ Φαίδρα ἢ κλεισμένη μέσα στὶς τύψεις της, οἱ Σειρήνες μὲ τὸ διεισδυτικὸ τραγούδι τους, οἱ Μοῖρες θεότητες τοῦ Ἄδη, κυρίαρχες τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ποιητικὴ φαντασία, ἡ μεγάλη σιγουριά τοῦ σχεδίου, συντείνουν ὥστε αὐτὲς οἱ σκηνὲς νὰ εἶναι ἔργα πολύτιμα και πολὺ προσωπικά.

J.C.
(Journal d'Honfleur)

ce que nous n'avons jamais vu — des ardoises dont la nuit brille de plomb coulé sur elles. Avec des vides, sortes de miroirs où l'air et la lumière (amour et besoin hellénique) cernent, caressent la ligne enveloppante de cette sculpture double de la matière brute: ardoise, et de la matière travaillée: plomb, étain. Alors, vous envahissent Ulysse, Perséphone et Pluton, Pan et les nymphes, Phèdre, suggestions plutôt que réalisme. Cette recherche, inédite, aboutit à la survie des dieux antiques, mais tels que, réincarnés, ils peuvent vivre dans la contemporanéité libre d'un art vivant».

GALERIE H. BENEZIT
A. de Falgairolle
«L'Amateur d'Art»

«Pour compléter cette exposition, une femme: grecque de nationalité, sculpteur par toutes les fibres de son être.

Pratiquant la taille directe, selon la grande tradition de son pays, Bella Raftopoulou est toutefois représentée à Honfleur par une autre discipline: tableaux de bronze ou de plomb fondu sur fond d'ardoise. Quelle délicate et spirituelle façon de nous conter la mythologie: Phèdre tragique enfermée dans son remords, Icare, les sirènes au chant insinuant ou les Parques, divinités des enfers, maîtresses de la vie des hommes...

Une imagination poétique, une grande sûreté de dessin font de ces scènes autant d'oeuvres précieuses et très personnelles».

J.C.
(Journal d'Honfleur)

Ἡ Μπέλλα Ραφτοπούλου, Ἑλληνίδα γλύπτρια καὶ μαθήτρια τοῦ μεγάλου Μπουρντέλ. Μοιράζει τὸ χρόνο της μεταξὺ Γαλλίας ὅπου ἔχει ἐκθέσει πολλές φορές (μεταξὺ ἄλλων καὶ στὸ Μουσεῖο Μπουρντέλ) καὶ τὴν πατρίδα της χωρὶς νὰ παραλείψουμε καὶ ἐκθέσεις σὲ ἄλλες χῶρες.

Ἄν καὶ ἐργάζεται κυρίως τὴν πέτρα ἀκολουθώντας τὴ μεγάλη ἑλληνικὴ παράδοση, ἔχει δημιουργήσει ἐπίσης ἀνάγλυφα μὲ φόντο ἀπὸ σχιστόλιθο ἢ μπρούντζινα γλυπτὰ δεμένα μὲ σχιστόλιθο. Αὐτὰ μπορούμε νὰ θαυμάσουμε στὸ Κὲ Σέντ Ἐτιέν. Τὰ μυθολογικὰ θέματα ἀποδίδονται μὲ πνεῦμα μὲ τὴ μέθοδο τοῦ χυμένου μολυβιοῦ, πὺ ζωντανεῦει τὴν Πηνελόπη τὴ σκυμμένη στὸ ἐργόχειρό της, τὸν Ὀρφέα πὺ τραγουδάει, τὶς Σειρήνες πὺ παραληροῦν, τὴν λεπτεπίλεπτη Ἀριάδνη, νὰ ὁ Οἰδίποδας ἢ ἡ Σφίγγα ἢ ἡ Κρίση τοῦ Πάρη. Μερικὰ μετάλλια, ἄψογα ἐργασμένα μᾶς θυμίζουν ὅτι ἡ Μπέλλα Ραφτοπούλου ἔχει φιλοτεχνήσει γιὰ τὸ Μουσεῖο τοῦ Νομισματοκοπείου τοῦ Παρισιοῦ μετάλλια μὲ ὑψηλὴ καλλιτεχνικὴ ποιότητα.

S.L.

(Pays d'Auge)

Ἡ γκαλερί Σιμόν Σέιγ, στὸ Κὲ Σέντ Ἐτιέν, παρουσιάζει ἀπὸ τὸ Σάββατο τὴν Ἑλληνίδα γλύπτρια Μπέλλα Ραφτοπούλου.

Γεννημένη στὴν Ἀθήνα, ἡ Μπέλλα Ραφτοπούλου ζεῖ στὸ Παρίσι ἐδῶ καὶ πολλὰ χρόνια, ἀλλὰ ἀντλεῖ τὰ θεματὰ της ἀπὸ τὶς ρίζες τῆς πατρίδας της, ἀπὸ τὴ μυθολογία. Φοίνικας, Σειρήνες, Ὀδυσσεύς, Πηνελόπη, Ναυσικά, Κασσάνδρα, Ἴκαρος, Μοῖρες, Ὀρφέας. Ὅλα αὐτὰ τὰ μυθικὰ πρόσωπα ἔχουν ἀποδοθεῖ μὲ σχιστόλιθο, μολύβι, ὀρείχαλκο. Αὐτὰ τὰ τρία ὑλικά συγκεντρώνουν τὴν προτίμησή της. Παρουσιάζονται ἐπίσης μερικὰ μετάλλια, πὺ ἔχει φιλοτεχνήσει γιὰ τὸ Νομισματοκοπεῖο ὅπως ὁ Πυθαγόρας, ὁ Ξενάκης, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ μετάλλιο πὺ ἔκανε τελευταῖα μὲ τὸ πορτραῖτο τοῦ κ. Καραμανλῆ.

(Ouest-France)

«Bella Raftopoulou, sculpteur grecque fut élève du grand Bourdelle. Elle partage sa vie entre la France où elle a exposé plusieurs fois (entre autres au musée Bourdelle) et son pays, sans oublier des expositions à l'étranger. Sculpteur en taille directe suivant la grande tradition hellénique, elle exécute aussi de savoureux bas-reliefs sur fond d'ardoise et de petits bronzes montés sur ardoise. C'est ce que nous pouvons admirer quai Saint-Etienne. La mythologie nous est contée avec esprit par le moyen de plomb fondu qui évoque Pénélope penchée sur son ouvrage, Orphée chantant, les sirènes délirantes, une Ariane précieuse, voici Oedipe et le Sphinx, ou le jugement de Pâris. On ne saurait nommer toutes ces oeuvres spirituelles. Quelques médailles d'une facture très pure nous rappellent que Bella Raftopoulou a exécuté pour la monnaie de Paris des médailles de haute qualité artistique».

S.L.

(Pays d'Auge)

«La galerie Simon Chaye, quai Saint-Etienne, accueille, depuis samedi le sculpteur grec Bella Raftopoulou.

Née à Athènes, Bella Raftopoulou vit à Paris depuis nombre d'années, mais c'est aux sources de son pays, dans la mythologie, qu'elle puise ses thèmes: Phoenix, les sirènes, Ulysse, Pénélope, Nausica, Cassandre, Icare, les Parques, Orphée... Tous ces personnages mythiques «travaillés» à l'aide de l'ardoise, du plomb et du bronze. Trois matériaux de prédilection pour le sculpteur.

Quelques médailles pour la monnaie sont également présentées et notamment Pythagore, Xenakis, mais on n'y trouvera pas la dernière réalisée par Bella Raftopoulou à l'effigie de M. Caramanlis».

(Ouest-France)

Ἡ Μπέλλα Ραφτοπούλου μᾶς ἀποκαλύπτει μία καινούργια ἐλληνικὴ τέχνη. Ἡ δημιουργὸς τῶν μεταλλίων μας γιὰ τὸ Νομισματοκοπεῖο μας (Αἰσχύλος, Χοροί, Καζαντζάκης, μετάλλια ποὺ εἶχαν μεγάλη ἐπιτυχία), τοῦ λαξεμένου σὲ πέτρα γλυπτῶ τοῦ Μουσείου τῆς Ἀντιμῦ καὶ τῆς μνημειακῆς πόρτας τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Ἀθήνας, ἐργάζεται αὐτὴ τὴ φορά σὲ μπροῦντζο. Ἐνα δικό της εἶδος γλυπτικῆς, μορφὲς ἀνάγλυφες μὲ φόντο ἀπὸ σχιστόλιθο. Πλαστικὲς ἀναφορὲς ποὺ εἶναι συγχρόνως καὶ γλυπτὰ ἔργα, καὶ τὰ ὅποια θὰ μπορούσε νὰ δεῖ κανεὶς σὰν ἓνα μεγάλο σύνολο, ἐπειδὴ αὐτὰ τὰ ἔργα συνδέουν τὴν παράδοση τῆς ἐλληνικῆς τέχνης μὲ τὶς ὑπερσύγχρονες συνθετικὲς τάσεις.

A. DE FALGAIROLLE
Galerie Paul Pétrides
Revue Parlementaire

«Bella Raftopoulou révèle un art grec nouveau. La médaille de notre Monnaie (Eschyle, Danses, Kazantzaki: médailles recherchées), l'auteur du beau taille-directe du musée d'Antibes et de la Porte Monumentale de l'Ecole Française d'Athènes, produit sa composition en bronze. Genre à elle, personnages en relief détaché par l'air sur fond d'ardoise. Inscriptions plastiques en même temps que sculptures, dont on voudrait voir un grand ensemble, puisque ces sortes d'oeuvres allient la tradition du mouvement hellénique à la synthétisation ultra-moderne».

A. DE FALGAIROLLE
Galerie Paul Pétrides
Revue Parlementaire

12 Φαίδρα, 1960
Phèdre, 1960

14 Ἀριάδνη, 1969
Ariane, 1969

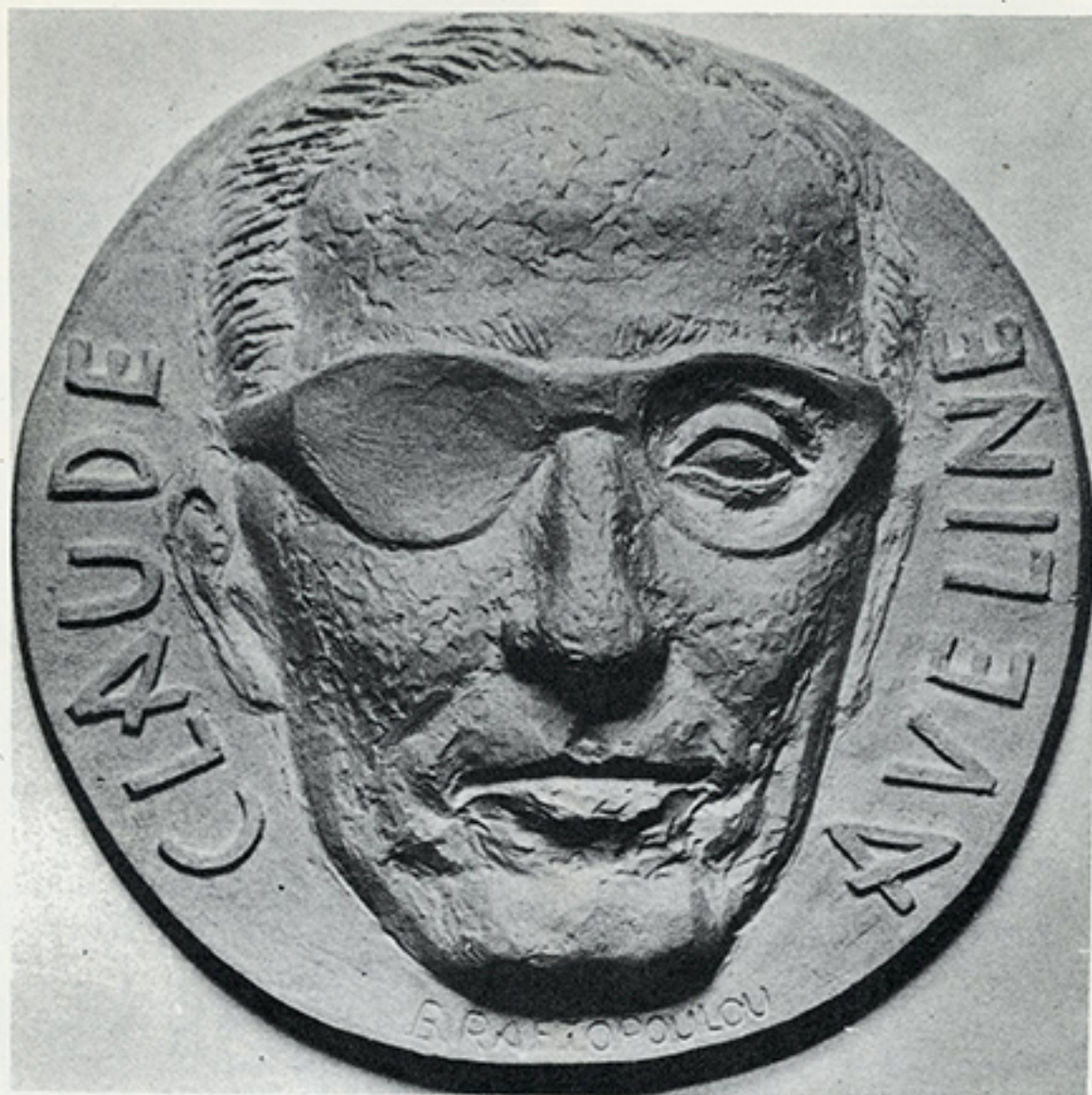
17 Γυναίκα από την Κρήτη, 1974
Crétoise, 1974

ΜΕΤΑΛΛΙΑ

- 1 Μοΐρες
- 2 'Ο Καθηγητής Μωρίς Μπωμόν
- 3 Πανεπιστήμιο Παρίσι Ι
- 4 'Ο Καθηγητής Πώλ Λεμέρλ
- 5 'Ο ποιητής Κλώντ 'Αβελίν
- 6 'Ο Ν. Καζαντζάκης
- 7 'Ο Γ. Ξενάκης
- 8 'Ο Πυθαγόρας
- 9 'Ο Αίσχύλος
- 10 Χορός
- 11 'Ο Κ. Καραμανλής
- 12 'Ο Καθηγητής Ζώρζ Ριπέρ

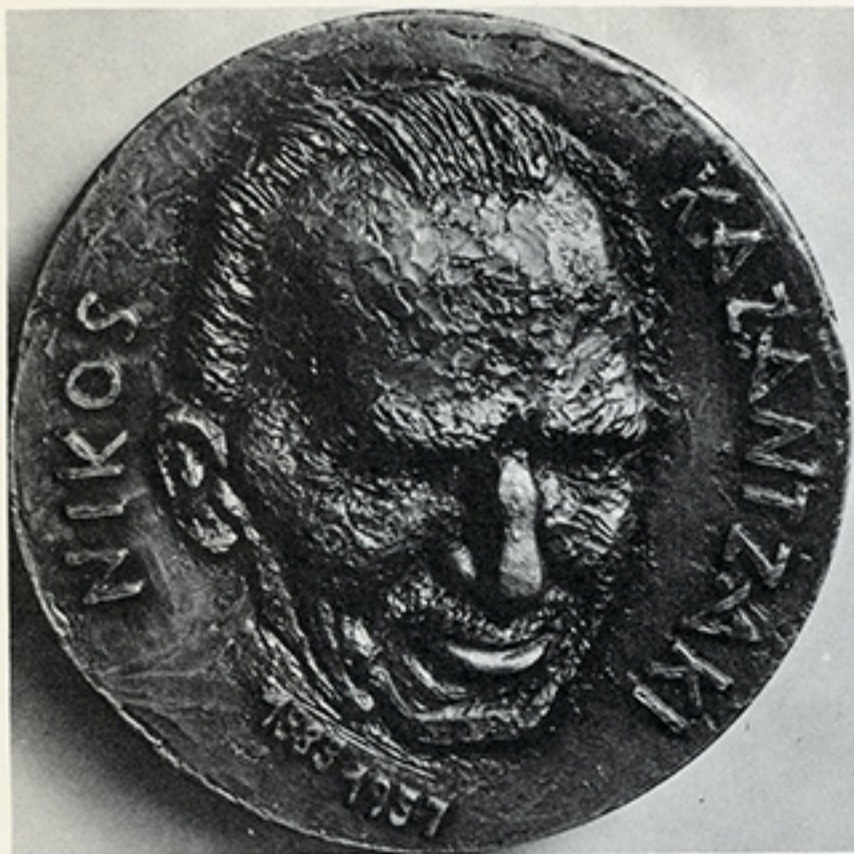
MEDAILLES

- 1 Les Parques
- 2 Prof. Maurice Baumont
- 3 Université Paris I
- 4 Prof. Paul Lemerle
- 5 Claude Aveline
- 6 Kazantzakis
- 7 Xenakis
- 8 Pythagore
- 9 Eschyle
- 10 Danse
- 11 Karamanlis
- 12 Prof. Georges Ripert

5 'Ο Κλώντ 'Αβελίν
Claude Aveline

6 Ν. Καζαντζάκης
N. Kazantzakis

Προσωπογραφία Ν. Καζαντζάκη
(κύρια όψη)
Effigie de N. Kazantzakis (face)

Διπλούς πέλεκυς (πίσω όψη)
Double axe (revers)

9 Αίσχύλος
Eschyle

Θέατρο, μάσκα (κύρια ὄψη)
Théâtre, masque (face)

Τὸ πολεμικὸ μέρος τοῦ Αἰσχύλου
(πίσω ὄψη)
La guerre (revers)

Βακχίδα (κύρια ὄψη)
Bacchante (revers)

Διόνυσος (πίσω ὄψη)
Bacchus (face)

ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΣΟΥΤΖΟΥ

